

**DEN FØRSTE NORSKE
AUTOMOBILUTSTILLING**
**FÆSTNINGSPLADSEN
CHRISTIANIA
20-26 MAI 1909**

Brug kun **NORDENS KOBBERSTOF** for Deres kutter eller motorbaad
 Guldmedalje Bergen 1898 • Guldmedalje Trondhjem 1908

Har De drukket Harald Ohlsen & Co. The?

For Jægere & Sportsmænd!

Thermosflasker, Drikkebægere, Lommelærker, Hundehalsbaand, Piske & Lænker, Uhrarmbaand, Spisebestik, Spilkort, Rygsække & Reiseartikler i største Udvalg.

Den bekendte Sportskniv koster kun Kr. 1.90.

M. DOPHEIDES MAGASIN.

Forlang altid

Frydenhunds Øls

A. FRISCH

JUVELER
STORGADEN 9 • KRISTIANIA

anbefaler
GULD- SØLV- og EMALJESMYKKER
POKALER • BÆGERE og KRUS
SØLV-FRUGTVASER
KAFFESERVICER • THESERVICER

Tandlæge C. Arnkværn

Torvet 2 (Kopps Gaard)

10-2, 4-6. Tlf. 839.

De bedste!
Tændapparater for Explosionsmotorer
Telefonapparater alle Slags
Ringledninger • Lokaltelefoner
fra
Wingers Elektr. Værksted
Møllergaten 40, Kristiania, Telefoner 801, 8238
Kataloger sendes franco.

TSIVILY ægte egyptisk Cigaret
= 5 Øre =

Elektricitets-Aktieselskabet
A. E. G.

Christiania — Tordenskjoldsgd. 1
udfører alle slags elektriske anlæg
Overslag gratis.

Fram Transportcomp. an-
befales for Flytning,
Vare, Møbel og Piano Transport
Timekjoring. Øvede, paalidelige Folk.
Rimelige Priser.
Torvgd. 34, Kristiania. Telef. 16 34.

Hovedoplaget af
Cylen „Svalen“

samt største Lager og
Udvalg af alleslags
Cycle-Rekvisita;
Tennisartikler;
Fodbold o. a.

Ildræts-Artikler; Vaaben og
Ammunition; Hjemmegymnastik
m. m. hos

Ludvig Munthe, Akersg 32
Telefon 6811. Tlf. adr. „Ludvig“

Forhandlere og Reparatorer tilsendes
paa Anmodning illustreret Katalog

Aktieselskabet

Elektrisk Bureau

Telefon- & Dynamofabrik

Middelthuns Gade 17, Kristiania
Afdelingskontor: Storthingsgd. 18

Udfører alleslags elektriske Anlæg
• Lager af elektrisk Materiel •

Enforhandler for „Osminlampen“,
den bedste strømbesparende Metal-
traadlampe.

A. Sand & Co. N/S

Etabl. 1882.

Specialforretning i Strikkemaskiner.
Sy- og Skomakermaskiner, Vridema-
skiner, Dele og Naale. Reparationer.
Telefon 7901. — Toldbodgaten 25 b.

KIKKERTER, BRILLER m. m.

— kun prima Varer —
til bekendte billige Priser

MARTIN VIIG

Frelshgaarden, ret overfor Posthuset.

Verdens Gang

udkommer hver
Morgen
alle Ugens Dage.

Koster indenbys 60 Øre
Maanedes, udenbys Kr.
2,25 Kvartalet (ved Post-
aasbær Kr. 2,00.)

SPORT

Kristiania 17. mai 1909.

No. 20. 2den aargang.

ILLUSTRERET UGESKRIFT

AUTOMOBIL- OG MOTORSPORT, FRI IDRÆT, TURN, FEGTNING OG SPORTSSPIL, HESTESPORT OG -AVL, JAGT, FISKE OG HUNDEAVL, SEIL-, RO- OG SVØMMEIDRÆT, SKI-, KJÆLKE- OG SKØTEIDRÆT, SKYDNING SAMT TURISTLIV.

Redaktion: Grændsen 15¹¹
(hjørnet af Akersgaden).

Redaktoren træffes sikrest 11—2.
Kontorerne aabne 9—3 og 5—7.

Telefon 8901.

Redaktør: Kaptein JOHANNES DAHL.
Privat telefon Slemdal 176.

Disponent: Pr. loitn. C. F. B. SCHØVEN. Privat telefon 11066.

Annonspriser: Omslagets 1ste side 50 øre, 2den og 3die side 20 øre, 4de side 50 øre.
Annøser paa blads indheftet i den redaktionelle del og paa sider vis å vis re-
daktionelt stof 30 øre pr. rettiløje. Marginaler henholdsvis kr. 12,00, 5,00 og 7,00.
For løbende annoncer rabat. Farvestrykannoncer, der løber mindst et kvartal,
kan bestilles ved månedsskiftene og koster i tilleg pr. farve kr. 2,50 pr. gang.
meget store annoncer kr. 3,00 pr. gang. Ingen rabat paa tillegget for farvestryk.

Expedition: Grændsen 15¹¹

Disponenten træffes sikrest 11—3.

Annøceinspektoren
træffes 9¹/₂—10, 2¹/₂—3 og 6¹/₂—7.

Bladet koster forsendt med posten kr. 2,50
pr. kvartal. Til udlandet kr. 7,50 pr. halvår.

Norges første automobiludstilling

aabnes den 20. mai her i Kristiania. Alle som har fulgt den udvikling automobilismen har gennemgaaet i de sidste decennier i Europa vil forstaa, at aabningen af vort lands første udstilling for motorvogne er en begivenhed, som fortjener betydelig opmærksomhed.

Den holdning almenheden i vort land indtager til automobilerne afviger i intet fra den, almenheden i andre lande har indtaget til det nye fænomen paa samfærdselslivets omraade. I de store byer, som vanligvis gaar foran i udviklingen viser det sig overalt at uviljen mod automobilen ikke har kunnet holde sig længe. De altoverveiende fordele det nye samfærdselsmiddel byder i det daglige livs mange forhold forstaaes og vurderes af enhver. Det er da ogsaa alene et tidsspørgsmaal, naar udviklingen er naaet derhen, at almenheden udover landet godkjenner og antager sig automobilens sag som en velfærdssag for det hele land. Automobilismens forkjæmpere undervurderer ikke de interesser, som kan berettigede særlig landbefolkningen til at søge kauteler mod en ukontrolleret benyttelse af vore veie. De ønsker alene at faa leilighed til at vise hvorledes automobilen, det tyvende aarhundredes mest typiske samfærdselsmiddel, har evnen til at føre udvikling og fremskridt i sit følge. Ikke mindst kan dette blive tilfælde i et land som vort, hvor automobilen vil faa sig overdraget den opgave at tjene som bindeled mellem de større kulturcentra og afsidesliggende egne, hvis befolk-

ning ikke paa aartier vil kunne gjøre sig haab om at faa moderne forbindelser udad paa anden maade. Et forholdsvist billigt samfærdselsmiddel, som i enestaaende grad besidder evne til at reducere afstande, maa staa høit i kurs i et land, hvis naturforhold og økonomiske evne ikke tillader jernbanebygning i stor stil.

I vore større byer behøver ikke automobilens venner længere at kjæmpe mod nogen uvillig stemning. Automobilen har selv besørget sin propaganda paa en maade, som taler godt for dens fremtid hos os. Men for dens udbredelse og stadig intimer indforlivelse i vort daglige liv har en udstilling som den af Kristiania automobilklub nu foranstaltede den største betydning. Den er noget langt mere end en salgsudstilling, den er et slag for selve automobilismens moderne idé her i landet, og som et saadant hilser vi den velkommen, idet vi yder de mænd, som har taget initiativet og som har gennemført tanken, vor uforbeholdne anerkjendelse.

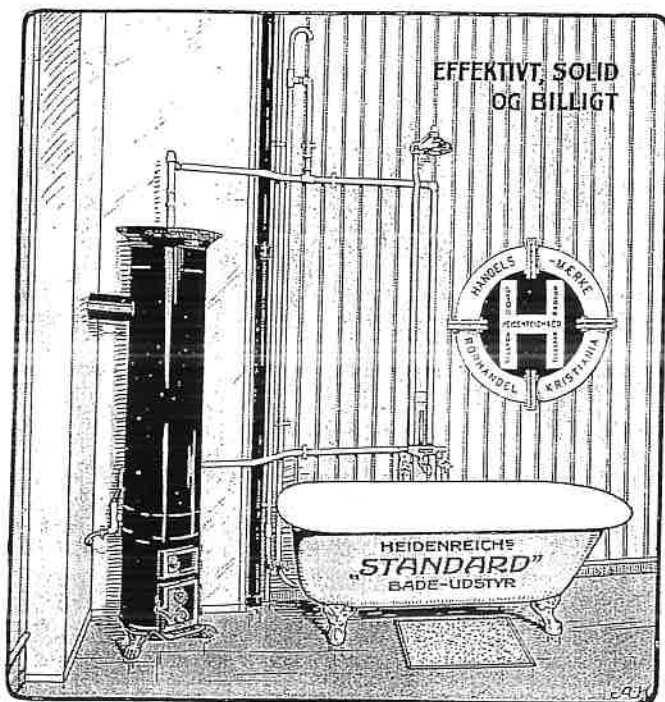
Udstillingen aabnes

paa fæstningen førstkommande torsdag kl. 1. Aabningsakten foretages af udstillingens præsident, generaldirektør Eyde. H. M. Kongen har for flere dage siden meddelt udstillingskomiteen, at han vil overvære aabningen, til hvilken er indbudt en række interesserede og repræsentative mænd.

Vor **FAAR i KAAL, KJØDPØLSER**
ERTER, sprengt KJØD og FLESK
er altsammen lækre Sager som giver
enhver Udflugt den rette Feststemning.

KJØDBOLLER, KARBONADER
LABSKAUS og FRICADELLER
CONCORD CANNING CO. - Stavanger.

TELF.
2642

Udstyr for
MODERNE BAD
leveres og monteres af
HEIDENREICH & Co.
aut. Rørl.

Grønsen 16 — Kristiania.

TELF.
11990

Jægere og Fiskere.

JAGTVAABEN

Alleslags
Ammunition

Skyde- og Jagtrekvisiter

Fiskeredskaber

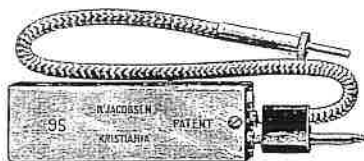
i bedste Kvaliteter anbefales

Ski med Tilbehør

Ludv. Torgersen & Co. A/S

Sportsforretning

Storthingsgaden 4 — mellem Frimurerlogen og Rosenkrantzgaden.

N. JACOBSENS

ELEKTRISKE VÆRKSTED

Telegr. adr.: Elektra. **Kristiania.** Telefoner: 2446--354.

For automobiler anbefales:

Batteriprøvere

Kombineret Volt- og Amperemaalere
i lommeformat

Tændapparater

Horn (elektriske)

Tørelementer

Accumulatorer.

NB! Guldmedalje T.hjem 1908
for elektriske apparater. **NB!**

Automobildresse

i Uld, Cord & Skind

— Efter Maal —

Automobilluer Læder Leggins

— Sorte & Brune —

Begsømstøvler

— Sorte & Brune —

Vindjakker

Vindbenklæder

Skindveste.

Billigst i

Gunerius Pettersens Magasin

Storgd. 32 & 34.

No. 20 - 17. mai 1909

Sport

Organ for Sport, Opdræt og Turistliv

IDAG

INDHOLD: Norges første automobiludstilling. — Pladsfordeling ved udstillingen. — Udstillingskomiteen. — Program. — Automobiler til hæren. — Kristiania Elektricitetsverk er foran. — Udstillingsgenstande. — Targa Florio. — En sjelden gjest. — Automobilresonen. — Motorvogne i forsvarets tjeneste. — Benzinstationer. — Automobilernes stormænd. — For alle, m. m. m.

A/S Maritim
Ingeniør ALF NIELSEN
Specialforretning i **Motorbaade**
Nedre Slotsgade 2 B. Christiania
Kataloger og Overlæs gratis.

Sport-, Jagt- Automobiludstyr

Største Udvalg
Laveste Priser

ADELSTEN JENSEN

Torvgaden I.

Ønsker De at købe eller afhænde Motorbaad eller Kutter, bet De snarest henvende Dem til Baafløttet i - Rosenkrantsgaden 18 - **Aall Taraldsen & Co.** der tilbyder **store Fordele.**

Ridestøvler

efter Maal.

H. A. SOLBERG

Ø. Slotsgd. 19

ETABL. 1878.

P. A. LARSEN^S

VINE

Norwegische

**Ski-
Laupar-Stiefel**

aussergewöhnlich dauerhaft en gros & en detail.

Lieferant an ausländische Häuser.

Bestellungen für den Winter dürfen baldigst eingereicht werden.

Muster und Preisliste auf Verlangen.

H. A. SOLBERG

Etabl. 1878.

Øvre Slotsgade 19

Christiania.

Mustads Margariner

Ringnes Bokøl.

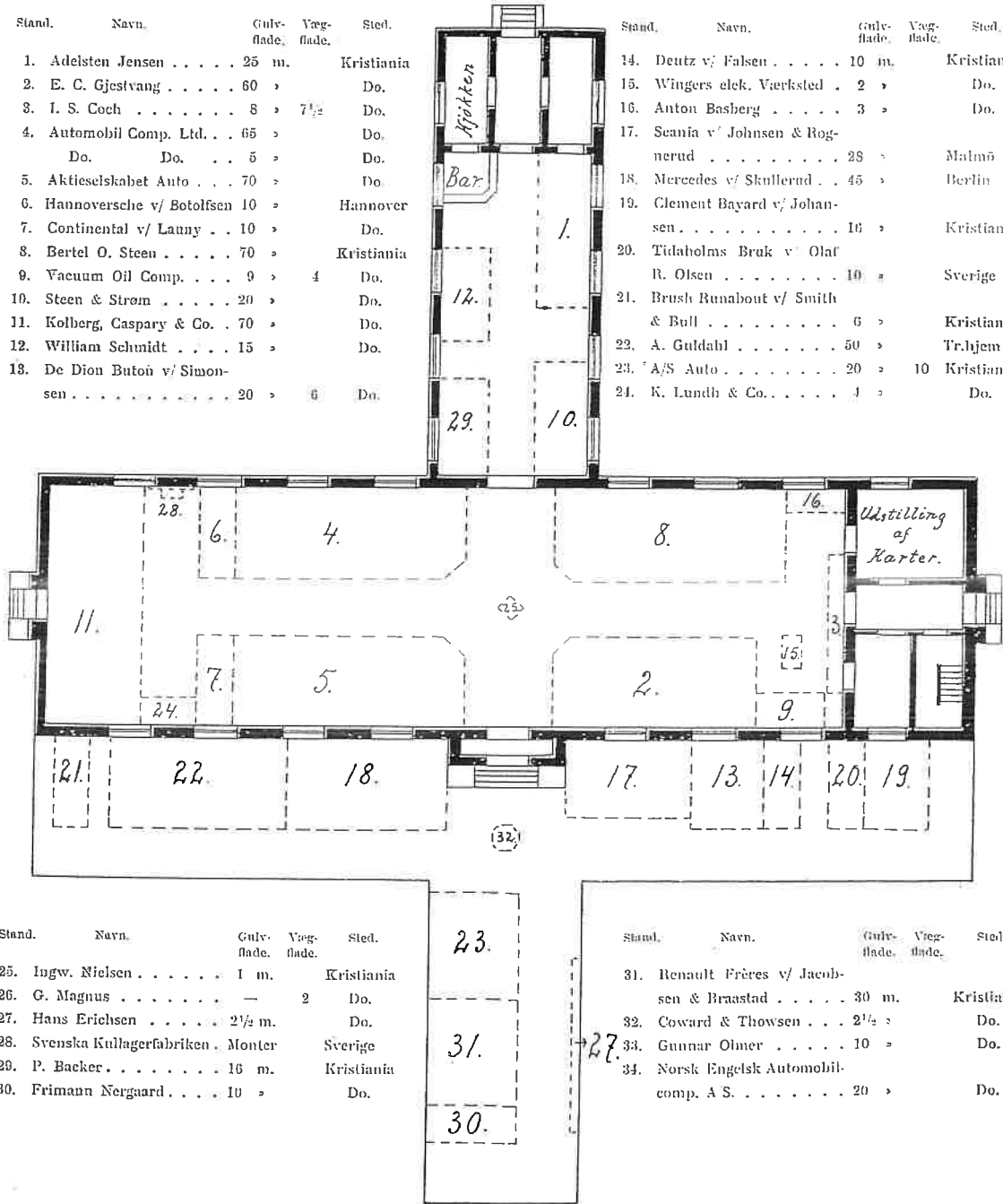
**Løitens
Liqueur Punsch**

Pris 25 Øre.

Pladsfordeling ved Automobiludstillingen 1909.

Stand.	Navn.	Gulv-flade.	Væg-flade.	Sted.
1.	Adelsten Jensen	25 m.		Kristiania
2.	E. C. Gjestvang	60		Do.
3.	I. S. Coch	8	7 1/2	Do.
4.	Automobil Comp. Ltd.	65		Do.
	Do. Do.	5		Do.
5.	Aktiieselskabet Auto	70		Do.
6.	Hannoversche v/ Botolfsen	10		Hannover
7.	Continental v/ Launy	10		Do.
8.	Bertel O. Steen	70		Kristiania
9.	Yacuum Oil Comp.	9	4	Do.
10.	Steen & Strøm	20		Do.
11.	Kolberg, Caspary & Co.	70		Do.
12.	William Schmidt	15		Do.
13.	De Dion Bouton v/ Simon- sen	20	6	Do.

Stand.	Navn.	Gulv-flade.	Væg-flade.	Sted.
14.	Deutz v/ Falsen	10 m.		Kristiania
15.	Wingers elek. Værksted	2		Do.
16.	Anton Basberg	3		Do.
17.	Scania v/ Johnsen & Rog- nerud	28		Malmö
18.	Mercedes v/ Skullerud	45		Berlin
19.	Clement Bayard v/ Johan- sen	16		Kristiania
20.	Tidholm's Bruk v/ Olaf R. Olsen	10		Sverige
21.	Brush Runabout v/ Smith & Bull	6		Kristiania
22.	A. Guldahl	50		Tr. Hjem
23.	A/S Auto	20	10	Kristiania
24.	K. Lundh & Co.	1		Do.

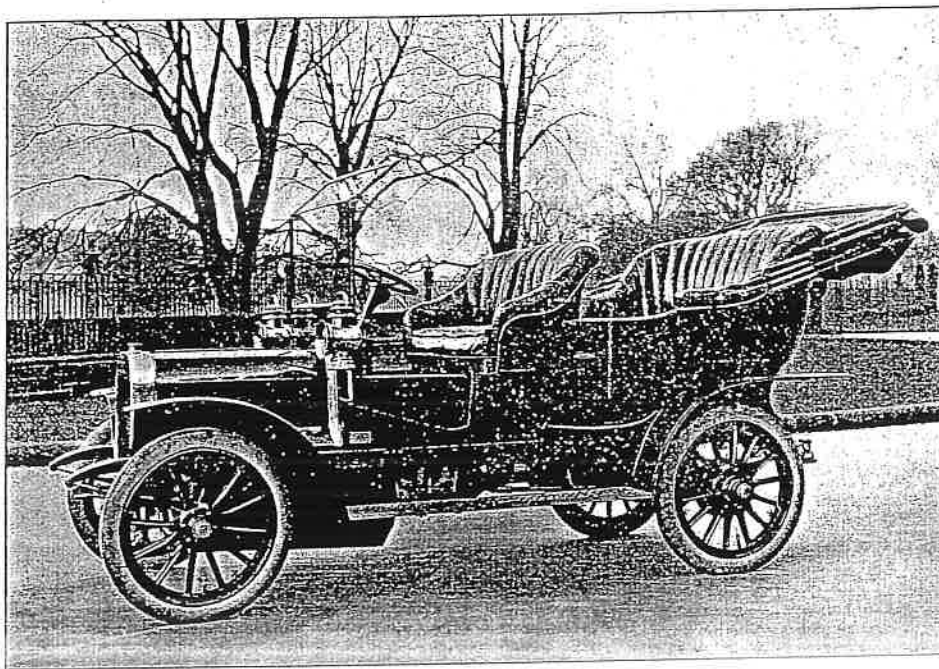
Stand.	Navn.	Gulv-flade.	Væg-flade.	Sted.
25.	Ingv. Nielsen	1 m.		Kristiania
26.	G. Magnus	—	2	Do.
27.	Hans Erichsen	2 1/2 m.		Do.
28.	Svenska Kullagerfabriken, Monter			Sverige
29.	P. Backer	16 m.		Kristiania
30.	Frimann Nergaard	10		Do.

Stand.	Navn.	Gulv-flade.	Væg-flade.	Sted.
31.	Renault Frères v/ Jacob- sen & Braastad	30 m.		Kristiania
32.	Coward & Thowsen	2 1/2		Do.
33.	Gunnar Olmer	10		Do.
34.	Norsk Engelsk Automobil- comp. A S.	20		Do.

NILOMETER

BEDSTE STØRSTE
5 ØRES
EGYPTISKE CIGARET

En typisk Landeveismaskine.

16 HK. „Argyll“.

Automobil Compagniet Ltd.

(Disponent Gerhard C. Kallevig)

Contor: 12 Prinsensgade (David Andersens Gaard)   ≍   Garage: 5 b Munkedamsveien (Thunes Værksted)

Repræsenterer:

- Storbritanien og Tysklands bedste Mærker: -

„SIDDELEY“ „N. A. G.“

„ARGYLL“ „BELSIZE“

Anbefales som Drosker, Omnibusser, Skyds-, Luxus- og Last-Automobiler

Generaldepot for Norge

Dunlop Pneumatik Tyre Co.

Dunlop Ringe benyttes nu af alle Droske-Automobiler i Landet. Disse har størst Erfaring for hvilke Ringe er de mest regningsvarende. Dunlop Detachable Rims kan skiftes paa 30 Sekunder.

Vi sælger endvidere Besnards Accetylenlamper, almindelige og flertonige Horn, Tændplugger, Olier, Benzin, Reservedele. Reparationer udføres solid, hurtigt og billigt.

Beregninger udføres. Lang Erfaring. Øvede Folk.

Største Importør af Automobiler i 1908.

Med Automobilfart

gaar »Morgenbladet»
frem i Udbredelse
og Indholdsmængde.

Hvad Chaufføren

er for Automobilten, er
»Morgenbladet» for
det avislæsende
Publikum.

Abonner

eller
Averter

i
Kjøb

Morgenbladet

„Daimler“

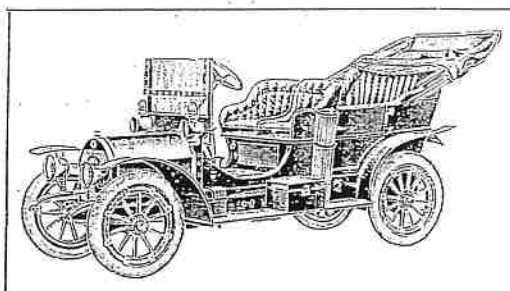
Luxusvogne

„Darracq“

Turistvogne, Drøsker, Varevogne

„Gebr. Stoeber“

12. HK. Turvogne

„Berna“

Lastevogne

„Scheibler“

Omnibusse

„Cadillac“

Amerikanske Turistvogne

„MICHELIN“, Pneumatik.

Største herværende Lager av

Automobilværktøi, Pumper, Lygter, Tændplugges,
Kabler, Accumulatorbatterier, Induktionsrulle etc.

== Vulkanisering av Slanger og Dækker utføres. ==

Ladning av Accumulatorbatterier besørages.

KOLBERG, CASPARY & CO.

Kontor: Raadhusgt. 26
Garage: Chr. Aug.gf. 15

INGENIØRER

Telf. 11902
13323
Garage 12756

== Stort Lager av Baatmotorer og Rekvizita. ==

UDSTILLINGSKOMITEEN.

GROSSER L. ROBSAHL,
vicepresident.

GROSSER C. O. NIELSEN,
vicepresident.

GENERALDIREKTOR S. EYDE,
udstillingens president.

HILANDORF PER BYGH

DIRECTOR A. SCOTT-HANSEN.

GOSSENER R. BUTENSCHON.

ARTHUR KLOUMANN.

INGENIØR E. H. ROTHEIM

KAPTEIN A. RIEDER.

HARALD THAULOW.

Program.

Udstillingen aabnes torsdag (Kristi himmelfartsdag) kl. 1 og holdes oppe til kl. 9.

Hver dag senere til og med 26. mai vil udstillingen ogsaa være aaben fra kl. 1 til 9.

Der vil blive musik paa pladsen, helligdage mellem kl. 1 og 3 og hverdage mellem kl. 1/25 og 1/27.

I den lille gymnastiksal er arrangeret en liden bar med forfriskninger.

Der er i anledningen udgivet en katalog, som faaes tilsalgs paa udstillingspladsen for kr. 0,25.

Norsk Automobilklub

og udstillingen.

Det er ikke mange aar siden, det var en sjeldenhed at se en automobil i Kristiania bys gader og synet af en saadan vakte bestandig opsigt.

Motorvognene var dog ikke populære til at begynde med, men blev seet paa med onde øine og fik de mest slygge navne, som folkevittigheden kunde finde op.

Efterhvert som det blev flere og flere vogne, blev det klart, at der burde findes en institution, som kunde tage sig af de forskjellige spørgsmaal angaaende motorvognene og den 4. januar 1907 blev Norsk Automobilklub stiftet.

Klubben har medlemmer over det hele land og har hele tiden gaaet fremad.

Det var først i 1908, at motorvognene blev populære i Kristiania og dette skyldes væsentligst vore motordroscher, som giver enhver enhver anledning til for en billig penge at kjøre med motorvogn.

Motordroscherne hører nu med til byens fysiognomi og ansees uundværlige.

Efterhvert som interessen for automobiler øgedes og der anskaffedes flere og flere varevogne og motordroscher blev det mere og mere nødvendig, at det store publikum kunne faa let adgang til at se, hvordan en motorvogn i det hele var konstrueret.

Automobilklubben tog da initiativet til at faa arrangeret en automobiludstilling og i den anledning sammenskaldtes et møde af forskjellige interesserede.

Alle fandt, at tanken var god og man gik strax igang med forarbejderne, idet det blev bestemt, at Norsk Automobilklub skulde afholde udstillingen.

Tilstlutningen til udstillingen har været storartet og endskjønt tiden til forberedelserne har været meget knap, er hver ledig plads optaget.

Der er anmeldt vogne af enhver konstruktion og der vil blive anledning til at faa se det nyeste paa motorvogn- teknikens omraade.

Ved imødekommenhed fra Akershus kommandant er fæstningspladsen og gymnastiksalen stillet til udstillingskomiteens disposition.

Automobiler til hæren.

Et frivilligt norsk korps.

Norsk automobilklub har for nogen tid siden fra generalstaben modtaget en henvendelse, hvori søges automobilklubbens assistance til oprettelse af et frivilligt militært automobilkorps.

Generalstaben henviser herunder til den store tilslutning, som lignende korps har faaet i andre lande. Den appellerer dernæst til interessen for vort forsvar, idet den fremholder det særdeles ønskelige i at der ogsaa hos os kan blive oprettet et frivilligt militært automobilkorps til støtte for vor armé i krig.

Det var at haabe, at en ordning kunde træffes, brugbar for automobileiere og til gavn for vort lands forsvar, som vi alle gjerne hjælper, hver paa vor vis.

*

Generalstabens foreløbige forslag til bestemmelser for det frivillige militære automobilkorps.

1. Opgave.

Det frivillige militære automobilkorps skal støtte feltarmeen i udførelse af dens opgaver, saasom: ved transport af høiere staber, overbringelse af ordrer, sprængning af broer, afbrydning af jernbanelinier, etablering af telegraf- og telefonlinier samt ødelæggelse af samme for fienden m. v.

2. Betingelser for optagelse.

Som frivillig kan antages mænd fra det fyldte 18. til det fyldte 55. aar — selv om de ikke er i besiddelse af fuld militær tjenstdygtighed — naar de:

- af automobilklubben ansees fysisk og teknisk dygtige for automobil tjenesten,
- er norske statsborgere,
- disponerer en personautomobil paa mindst 10 hk. eller en motorecykel paa 3½ hk. og
- har kjørecertifikat.

3. Forpligtelser.

Medlemmerne af det frivillige militære automobilkorps forpligter sig til at tjenstgjøre i fred 4 aar, i hvilket tidsrum de kan indkaldes til øvelse i 24 dage (som regel i forbindelse med felttjenesteøvelser, generalstabsøvelser o. l.) og i krig saalænge krigen varer.

Alle medlemmer er forpligtede til at indfinde sig naar de bliver indkaldte. I krigstid er de underkastet den militære jurisdiktion.

Medlemmerne medbringer ved indkaldelse sin personautomobil (motorecykel), ført af en chauffør, som maa være norsk statsborger; ifald militærelaten selv disponerer over tilstrækkeligt antal chauffører, kan bestemmelsen herom bortfalde; dog er vedkommende medlem berettiget til at medtage egen chauffør om han ønsker det.

4. Oprettelse og opløsning.

Forat korpsen skal kunne erholde autorisation udkræves, at det tæller mindst 10 medlemmer. Autorisationen meddeles af forsvarsdepartementet.

Korpsen er derefter med hensyn til krigsberedskab og kontrol underlagt generalstaben, til hvem de i pkt. 6 nævnte opgaver m. v. bliver at indsende.

Korpsen kan løses fra sine forpligtelser af forsvarsdepartementet, dog maa opsigelse i tilfælde være indsendt til samme inden kalenderaarets udgang. I modsat fald er afdelingen forpligtet ogsaa for det kommende aar.

Naar mobilisering forestaar, eller naar militær mobiliseringsordre er udgaaet, vil opsigelse som regel ikke blive indvilget.

Som Gurglevand er STOMATOL uvurderlig ved sin yderst kraftige bakteriefædræbende Evne.

STOMATOL

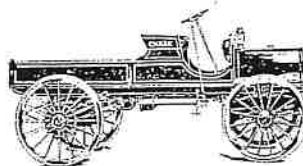
TANDVAND og TANDCRÊME er Nutidens ypperste Tandrensemidler.

22 HK. „BUICK“

15 HK. LASTEVOGN

E. C. Gjestvang

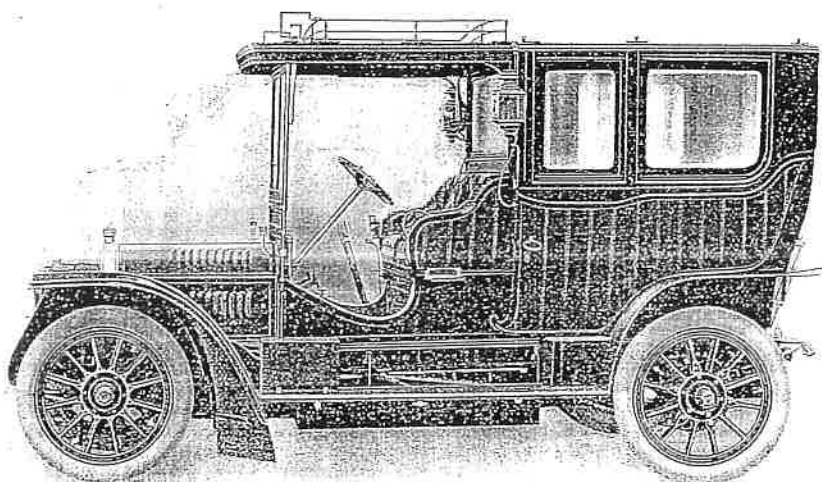
PRINSENSGD. 22 • TLF. 364

Eneforhandler for de bekendte Automobilfabriker:

BENZ & CIE., SÜDDEUTSCHE AUTOMOBILFABRIK,
RUPPE & SOHN, „BUICK“, „FORD“ OG „CHASE“

der samtlige er repræsenteret i min Afdeling paa Udstillingen.

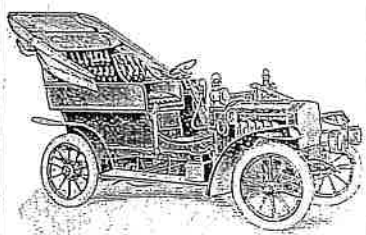
40 HK. „Dobbelt-Phaeton“ med Limusine

fra BENZ & CIE., Mannheim.

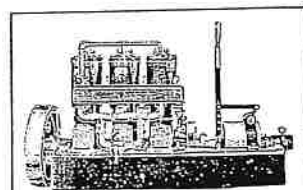
Eneforhandler for „Stepny“ Reservehjul. Flere første Klasses Fabriker i Dækker, Slinger etc.. Stadigt Lager af Benzin, Specialoljer for alle Slags Motorer, Lyskastere, Lanterner, Horn, Brillor, Tændpluggor, Tør-elementer, Inductionsroller, Accumulatorer, Carburatorer, Pumper etc. etc.

Se min Udstilling „Stand 2“.

Komplette MOTORBAADE
leveres til billigste Priser.

— Forlang Offerter. —

BAADMOTOREN „POPULÆR“

VEKSELSTRØM LUKKET MODEL

TELEFONER 843 og 9552 · TELEGRAMADR: ELEKTRON

ALLE SLAGS Elektriske Anlæg

ELEKTRISITETS AKTIESELSKABET A-E-G

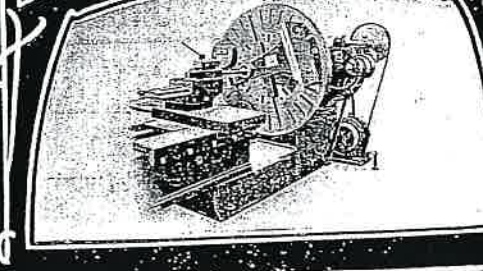
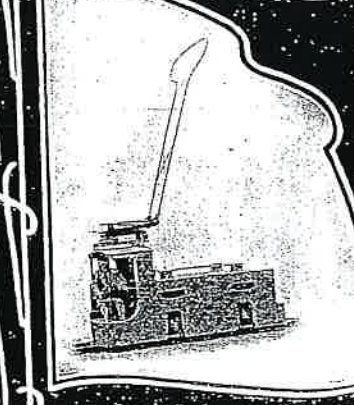
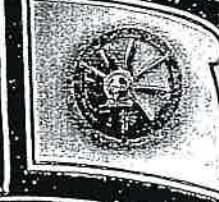
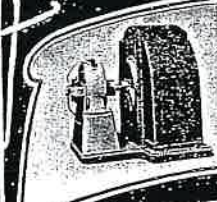
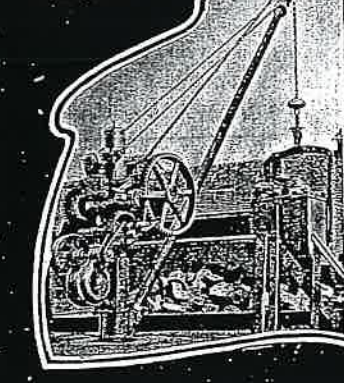
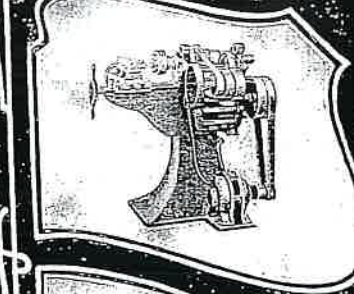
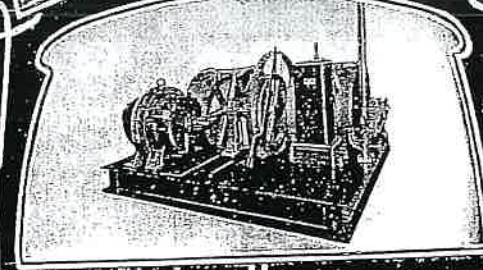
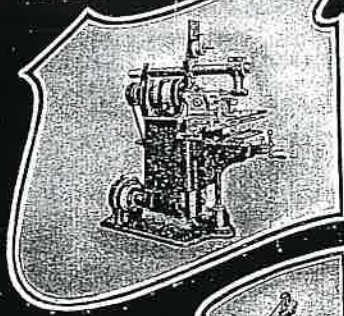
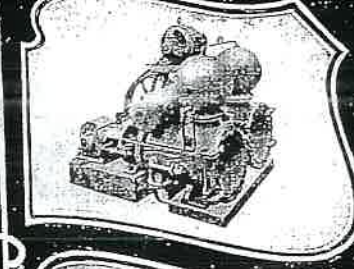
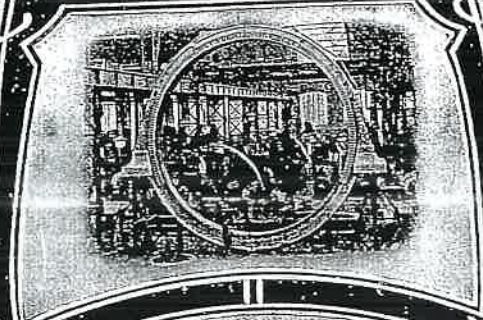
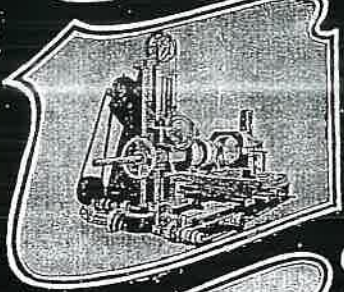
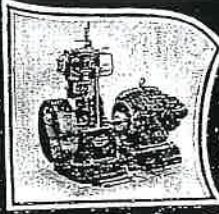
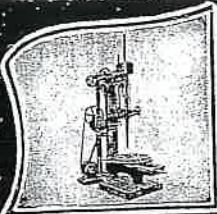
TORDENSKJØLDSGÅD 1^{III}

CHRISTIANIA

STORT LAGER AF

DYNAMOER, MOTORER og MATERIEL

LIGESTRØM AABEN MODEL

5. Chefen og medlemmernes grad.

Som chef for automobilkorpsen tjenestegjør, efter forslag af automobilklubben, en af korpsets medlemmer.

Chefen bliver at beskikke til vernepligtig kaptein og kan efter fem års tjeneste avancere til major.

Korpsets øvrige medlemmer gives under den paalagte tjenestetid: automobileierne subalternofficers og chaufførerne korporals eller underofficers grad.

Medlemmer af automobilkorpsen, som allerede er vernepligtige officerer, kan udføre den dem paahvilende eksercerpligt i korpset eller nærmere bestemmelse af den kommanderende general.

6. Chefens pligter, lister og opgaver.

Korpsets chef repræsenterer automobilklubben overfor de militære autoriteter. Han leder og vaager over korpsets organisation, inspicerer hvert aar om vaaren automobilerne og aflægger derefter en rapport over korpsets styrke samt over automobilerne brugbarhed m. v. (antal hestekræfter, pladse, benzin, petroleumsforbrug m. m.). En af generalstaben dertil beordret officer har ret til at overvære inspektionen.

Chefen fører liste over medlemmer, indeholdende oplysning om navn, livsstilling, alder, fødested, bosted, om vedkommende er gift eller forsørgelsespligtig — isaafald med angivelse af familiens størrelse og bopæl, samt eventuelt om vedkommende tidligere har gjort militærtjeneste.

Til generalstaben indsendes:

1 gang aarlig (efter generalstabens nærmere bestemmelse) rapport angaaende korpsets øvelser.

1 gang aarlig pr. 1. maj opgave over mobiliserings-tiden a) den tid som antages at vilde medgaa fra mobiliseringsordrens modtagelse og til afdelingen eller de nærmere angivne automobiler med personel kan indtræffe til de af generalstaben fastsatte steder.

7. Mobilisering.

Korpsets chef vil i mobiliseringstilfælde erholde sin ordre om at automobilkorpsen sættes paa krigsfod direkte fra generalstaben.

8. Felttegn, uniform, bevæbning.

Medlemmer af det frivillige militære automobilkorps skal som felttegn benytte et 3-sribet 10 cm. bredt baand i nationale farver; hver farvestribe lige bred, den blaa stribe i midten. (Farvetrykte baand maa ikke benyttes). Felttegnene fastsyses om høire overarme paa over- og underplag. Ønskes uniform benyttet, kan saadan erholdes udlæveret gratis fra armeens depot.

Ved mobilisering saavel som ved feltmæssige øvelser benyttes revolver, der erholdes udlæveret enten gennem generalstaben eller den stab ved hvilken vedkommende medlem maatte være attachedet.

9. Godtgjørelse, tillæg, skadeserstatning.

Medlemmerne erholder under indkaldelse til øvelse samt paa reiser til og fra øvelsesfeltet samt i krig:

a. Eieren af automobil 25 kr. pr. dag til vedligehold af automobil samt til underhold for chaufføren.

Eieren af motorcykel 10 kr. pr. dag.

Har automobil eller motorcykel kun været i brug i 6 timer eller derunder, udbetales kun det halve.

b. Kostgodtgjørelse, lønning, indkommanderingstillæg, felttjenestetillæg, krigstillæg og familietillæg udbetales derhos efter samme regler, som de der til enhver tid gjælder for armeens tjenestemænd af tilsvarende grad.

Brændstof (benzin, petroleum) leveres gratis af staten.

Automobiler og motorcykler bliver før og efter eksercerøvelser og manøvrer at taksere af en kommission, opnævnt af den kommanderende general. Eventuel skade erstattes saaledes, at eieren hverken tjener eller taber derpaa.

Til bestridelse af administrationsudgifter (kontorhold, korrespondance m. v.) tilstaaes chefen for det frivillige (militære) automobilkorps et aarligt bidrag af kr. 600,00.

Automobilen i arméens tjeneste.

Af disponent Gerhard C. Kalleoig.

Modstanderne af automobilerne bliver færre for hver dag som gaar, efterhvert som de forskjellige fordele ved dette nye fremkomstmiddel gaar op for almenheden.

I de store kulturstater har allerede længe automobilerne været anvendt i arméerne og vore militærmyndigheder følger ogsaa med interesse automobilerne seiersgang over hele verden.

Generalstaben foreslog ifjor anskaffelse af en last- og en person-automobil for arméen, men stortinget var dengang for lidet forberedt. Automobilerne var endnu noget for moderne dengang. Med den raske vext, som interessen for disse kjøretøier har havt i det sidste aar, vil imidlertid vistnok udfaldet blive et andet om forslaget gjentages.

Det kan derfor sikkerlig være af interesse at høre om et forsøg som nylig blev gjort i England af Yorkshire frivillige automobilkorps.

«Leeds Rifles» skuide i en fart sendes ned til Scarborough og med 150 automobiler drog det ca. 800 mand stærke compagni afgaarde. Automobilerne var opdelt i 8 sektioner paa ca. 20 vogne og gennemsnitsfarten var ca. 35 kilometer i timen. Af alle de 150 vogne var der kun én der maatte stanse op paa grund af punktering.

Af dette kan man forstaa hvilken betydning automobilerne vil faa for forsvarsvæsenet i vort land. I løbet af nogle faa timer kan flere hundrede mand bringes frem i en særlig udsat stilling og veiene skal være temmelig daarlige om ikke automobilerne skal kunne komme frem. Vi er jo paa forhaand ikke forvante i den retning.

Forsvarsdepartementet har som bekjendt tænkt paa at etablere et frivilligt automobilkorps og planen fortjener al mulig støtte af automobileierne. De vil paa denne maade kunne yde vort land store tjenester og det vil ogsaa hjælpe til at landets befolkning ser med blidere øine paa dette nye fremkomstmiddel.

Kristiania elektricitetsverk er foran.

Første januar 1909 var der i Tyskland indregistreret 2 252 lastautomobiler, hvilket viser en fremgang i løbet af de to sidste aar paa ca. 50 %.

Ikke mindre end 138 af disse blev benyttet af offentlige institutioner.

Kristiania elektricitetsverk er den første offentlige institution herhjemme som anskaffer automobil. Den bliver paa 16 h.k. med to let aflagbare karosserier; et phaeton karosseri for ingeniørerne og et arbeidskarosseri med plads for chauffør og to arbejdere samt værktøiskasse og maskindele.

Den skal benyttes til forbindelse med verkets forskjellige stationer.

C. HOUGE THIS - STAVANGER

Smaasild - Sardiner - Ansjos - Kjødsager.

Fra udstillingen.

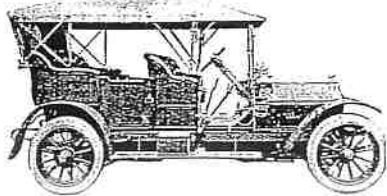
Ikke alene for Sports hundreder af læsers udenbys, som ikke ved selvsyn kan faa et lidet indblik i de gjenstande udstillingen omfatter, men tillige for mange af Sports læsere i Kristiania, gengiver vi nogle billeder af de vogne, som vil pryde udstillingen. Vor gengivelse rummer selvfølgelig alene en del af de udstillede typer, men vil dog kunne give automobilinteresserede et godt indtryk af, at det er moderne, værdifulde sager udstillingen byder paa.

AUTOMOBIL COMPAGNIET LTD.

(Disponent GERHARD C. KALLEVIG)

udstiller bl. a.:

5 automobiler og en chassis, nemlig en 18 hk. «Siddaley», et af Englands kjendte merker, en 18 hk. «N. A. G.»,

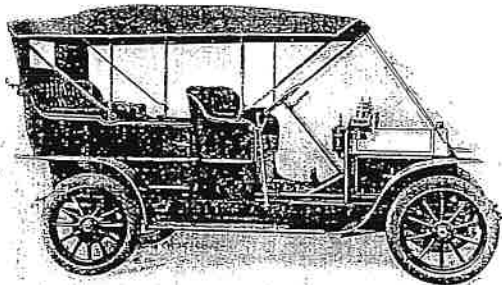
Siddaley 18 hk.

som skal gaa i rute mellem Fagernes og Bygdin, to «Argyll», 16 hk. vogne, antageligvis blandt de peneste vogne paa udstillingen, en liden 12 hk. 4 cylindere «N. A. G.», som ser rigtig net ud, og en «Belsize», 16 hk.

KOLBERG, CASPARY & CO.

udstiller bl. a.:

1 dobbelt phaeton for 4 personer med 14—16 hk. 4 cylindere motor fra fabriken A. Darracq & Co., Suresnes, Frankrige.

Dobbeltphaeton.

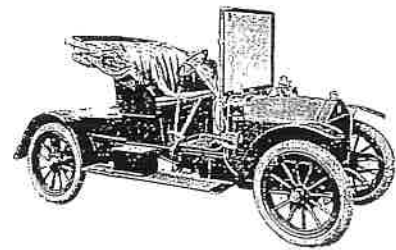
1 Darracq turistvogn med 18—22 hk. 4 cylindere motor for 6 passagerer. Overstellet er bygget ved Carl Heffermehls vognfabrik hersteds og er specielt beregnet for turisttrafik.

Endel udstillingsgjenstande.

I de paa udstillingen tilgængelige kataloger og øvrige tryksager vil man faa den detaljkundskab, som vi ikke her kan afse plads til.

De udenlandske fabrikker viser sig at have aabent øie for, at Norge vil kunne blive et godt marked for motorer, og deres repræsentanter her har udfoldet baade dygtighed og energi for at udstillingen skal kunne blive smuk, alsidig og forretningsmæssig vellykket.

Smaa vogne paa 12 hk. burde passe udmerket for vore landsens læger.

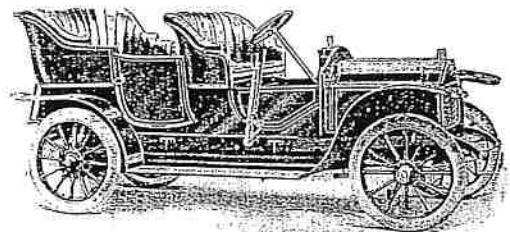

12 hk. Doctors car.

Man maa lægge merke til ved flere af udstillerne den forstaaelse de har havt af det faktum, at vi herhjemme ikke maa bruge for store hestekræfter paa motorerne, og at de store vogne ikke almindeligvis passer for os.

Understellet er ogsaa særlig stærkt bygget og beregnet for rute trafik. Desuden en 20—24 hk. *Darracq phaeton* for 5 personer samt 1 25—35 hk. 4 cylindere Darracq chassis helt pøleret. Firmaet udstiller desuden en af de i Tyskland meget brugte smaa Stoewervogne med 6—12 hk. 4 cylindere motor fra firmaet Gebr. Stoewer, Stettin. Denne vogn har plads til 4 personer.

Endvidere udstiller firmaet: 1 amerikansk runabout «Cadillac» for 2 personer og udstyret med 10—12 hk.

Darracq turistvogn.

en cylindere liggende motor af amerikansk type, en motor-tricycle for 2 personer med 4 hk. vandkølet motor og kjedetræk samt 2 hastigheder.

Aasheim's Havreartikler.

PER KURE

INSTALLATIONSBUROU

UNIVERSITETSGD. 24

Osråmlamper
Udstyr
Kogeapparater
Motorer

Telefon 241, 5700 og 2320 c

Telegramadresse:
Installator

Norsk Aktieselskab

Siemens-Schuckert

Kristiania og Trondhjem.

Leverer

Automobiler for **Benzin** og for
elektrisk Drift
for **Person-** og **Varebefordring.**

For Automobil- og Motorfabrikanter anbefales:

Tændinduktorer og Tændplugge
Tørre Elementer
Elektriske Signalhorn
Elektr. Hastighedsmaalere
for **Automobiler.**

AKTIESELSKABET

NORSK ELEKTRISK & BROWN BOVERI

Hovedkontor: Frognerkilens Fabrik, Skøien.
Telegramadr.: Elektromotor, Kristiania.

Elektriske Maskiner.

Elektriske Anlæg af enhver Art.

Afdelingskontor for Kristiania:

Prinsensgd. 23. Telefon 102 & 7063.

MICHELIN

GUMMI-RINGE

FOR

AUTOMOBILER

OG

CYCLER

Automobiludstillingen i Christiania

STAND N° 11

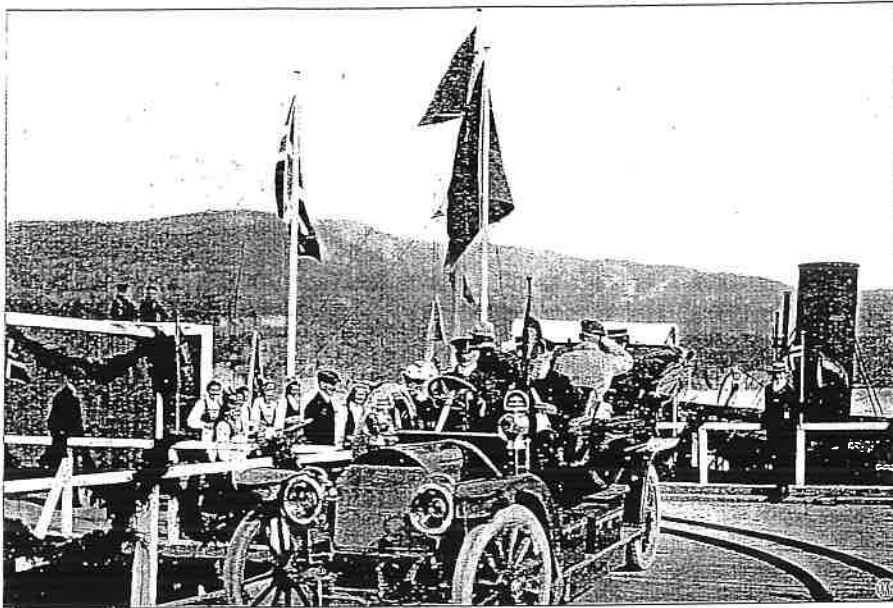

MICHELINS Lager hos:

KOLBERG, CASPARY & CO.

26 Raadhusgaden — CHRISTIANIA.

Storhertugen af Oldenburg i generaldirektør Eydes Mercedes-vogn paa Notodden brygge.

AGENT CARL SKULLERUD

udstiller bl. a.:

Fra Daimler Motorengeellschaft en 3 tons lasteautomobil med 28 hk. og 4 cylindre, en 1,5 tons do. med 16 hk. og 4 cylindre samt en 45 hk.s luxusautomobil med 5 cylindre af merket «Mercedes». Merket «Mercedes» er vel en

af veteranerne paa automobilsportens omraade. De kampe, derne gennem aarene har udkjempet ved internationale sportslevner, er mange. Ogsaa i de hoiere regioner har den været med: grev Zeppelins luftskib er udstyret med «Mercedes»-motor. (Se direktør Eydes motorvogn andetsteds i bladet).

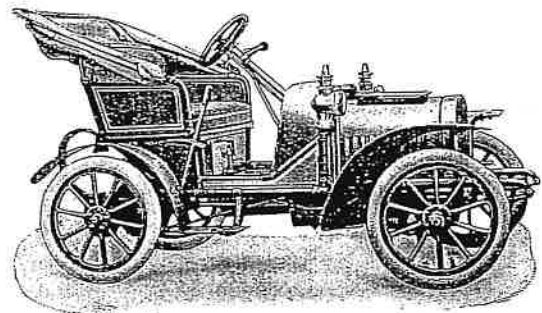
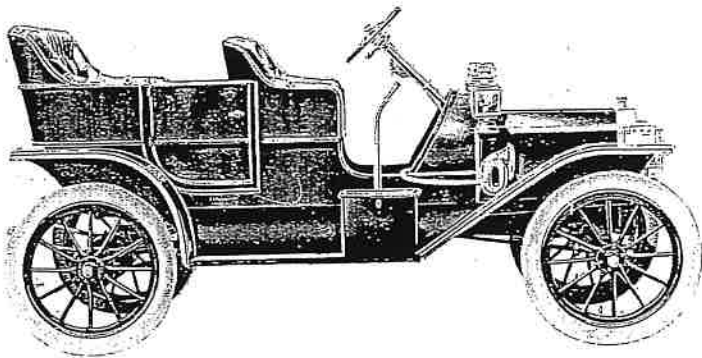
FIRMAET E. C. GJESTVANG

udstiller ialt 10 automobiler og et chassis. Hosstaaende billeder giver et lidet begreb om enkelte af de forskellige typer.

Nedenstaaende 20 hestes automobil, 4-cylindret, med cardangdrift, carrosseri, dobbelt phaeton, to hastigheder forover og reversering. Denne vogn omtaler firmaet som det allernyeste paa automobilerens omraade; den tiltrak sig, siges der, de franske konstruktørers opmærksomhed ved den sidste Pariserudstilling.

Dynamoen er lavspændt og fæstet til svinghjulet, og totalvægten er 600 kilo. Benzinförbruget er 1,2 liter pr. norsk mil. Ford Motor Co., Detroit, Mich., leverer kun én model, 20 heste med alle ønskede carrosserier; den fabrikerer mellem 65 og 120 vogne pr. dag.

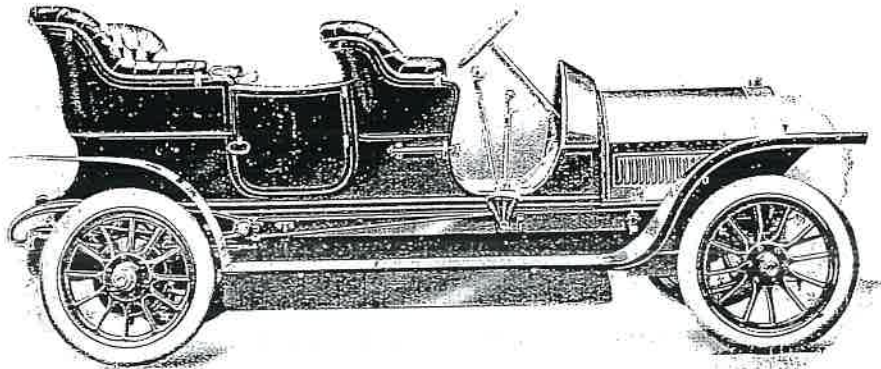
Nedenstaaende «Möbbel», en cylinder, 6 hestekræfter, fra Ruppe & Co., Apolda, forsynet med magnettænding, cardangdrift, indrettet med to pladse.

STOMATOL TANDVAND og TANDCRÈME er Nutidens ypperste Tandrensemidler.

Som Gurglevand er STOMATOL uvurderlig ved sin yderst kraftige bakteriedræbende Evne.

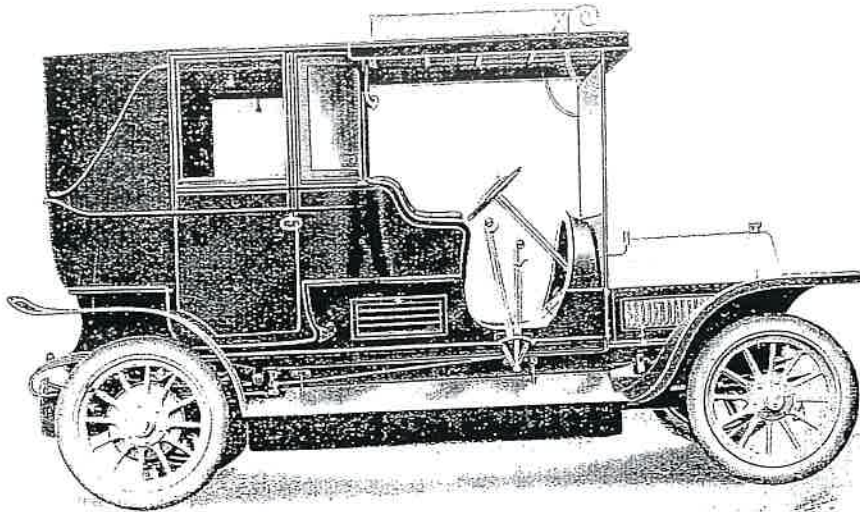
Aaben Humber-vogn for 4 personer.

BERTEL O. STEEN

udstiller bl. a.:

1. 20—30 hk.s 4-cylindres «Humber» landaulette med glaskærnap. Elektrisk lys. Accumulator og magnettænding. 4 siddepladse indvendig.

2. 16—24 hk.s 4-cylindres «Humber». Aaben med kalesche og vindglas. For 5 à 7 personer. Accumulator og magnettænding.
 3. 12—18 hk.s 4-cylindres «Humber». Aabgn med kalesche og vindglas. For 4 à 6 personer. Accumulator og magnettænding.

20—30 hk.s Humber-kalesche.

Vi har ovenfor gjengivet endel typer. Listen er selvfølgelig ikke tilstrækkelig til at give et fuldt oversigtlig billede af udstillingen. Det kan alene et besøg give. Vor foranstaaende liste over udstillere, hvoraf mange allerede

er vel renomerede, vil give et indtryk af, at automobilforretningen allerede er repræsenteret ved et betydelig antal forretningsmænd i Christiania. Forhaabentlig vil udstillingen bringe oget liv og omsætning i vores branche.

(Mere).

H. M. BACKE,

1ste & 2den Etage

Grændsen, Hj. af Akersgd. 45

Et rigt Udvalg i Stenoi, Porselæn, Glasvarer, Kjøkkenudstyr, Lamper, Kortevarer, Haarpynt, Galanterivarer, Presentgjenstande & Reiseeffekter,

Kun prima Varer. Ubetinget billige Priser

H. M. BACKE,

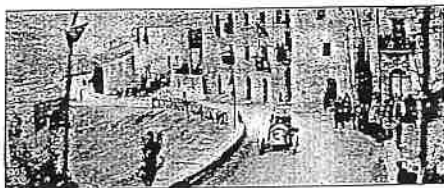
1ste & 2den Etage

Grændsen, Hj. af Akersgd. 45

Targa Florio, det store italienske automobillob.

De udenlandske aviser er i disse dage fulde af beskrivelser af det aarlige store lob om Targa Florio (Circuito delle Madonie, Sicilien). Veien gaar delvis igjennem bjergfuldt terræn med sterke stigningsforhold og skarpe kurver; prøven er derfor meget vanskelig og farlig.

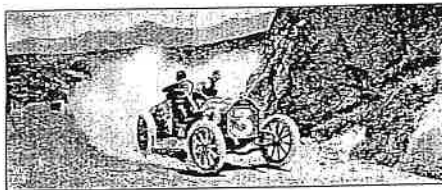
Prøvens betydning var heller ikke undgaaet de sagkyndiges opmærksomhed, og fra Paris havde de store sportsblade sendt specielle korrespondenter og fotografer i større antal end i tidligere aar. I konkurrencen deltog 11 vogne, hvoraf en «Spa», «Itala», «Fial», to «Berliet», to «Lancia» og fire vogne af merket «De Dion».

Targa Florio 1909. Spa ved Petralia Sottana.

«Corriere della Sera», den bekjendte Milano-avis, udtaler ogsaa efter kampen at «det kan visselig ikke være undgaaet vore læsers opmærksomhed at den er af stor betydning, den glimrende seir som er vundet af en Spavogn, ført af en privatmand, i det vanskelige sicilianske lob om Targa Florio. Telegrammerne fremhæver, at den af signor Ciuppa paa Spa brugte tid (2 timer 43 min.) til at fuldføre en runde (150 km.) er lig den bedste tid (record), sat af Nazzaro i 1908, tiltrods for at Ciuppa har maattet bytte ringer to ganger under løbet.

For at opgjøre sig en mening om bedriften, maa man vide, at det dreier sig om en vogn, som har været i brug siden mai forrige aar, og som siden den tid aldrig har været paa fabriken i Torino, ikke engang for at bytte en stift, og at den under løbet blev ført af en privatmand og en mekaniker, uden assistance af fabrikanter eller fagmænd. Der findes ikke eksempel paa et lob og en seir mere glimrende end Ciuppas.

Targa Florio 1909. Spa i svingen ved Cerda.

Den seirende maskine er virkelig en, som paa grund af sin prøvede regelmæssighed, sin robusthed og sin enkelthed har sat en «gentleman», en dilettant, istand til at kunne maale sig med berømte automobilister som Nazzaro.

Spa-automobilerne gjør altsaa professionelle chauffører overflødige, slutter bladet elskværdig.

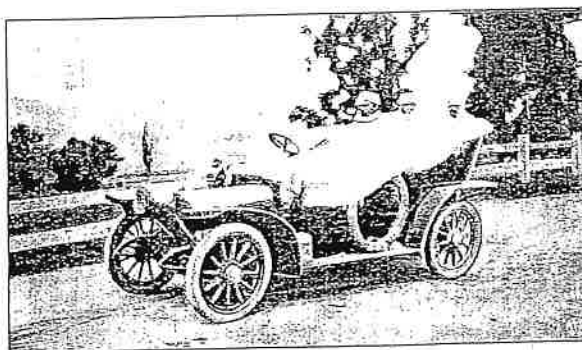
En merkelig auto-mobil.

Tachypoden

heder det eiendommelige instrument, som vort billede viser. Det bestaar af to miniatur-cykkehjul forbundne ved en siddrig bevægelig akselmekanisme, ved hvis hjælp kroppens tyngde kan udnyttes som drivkraft. Med tachypoden vil

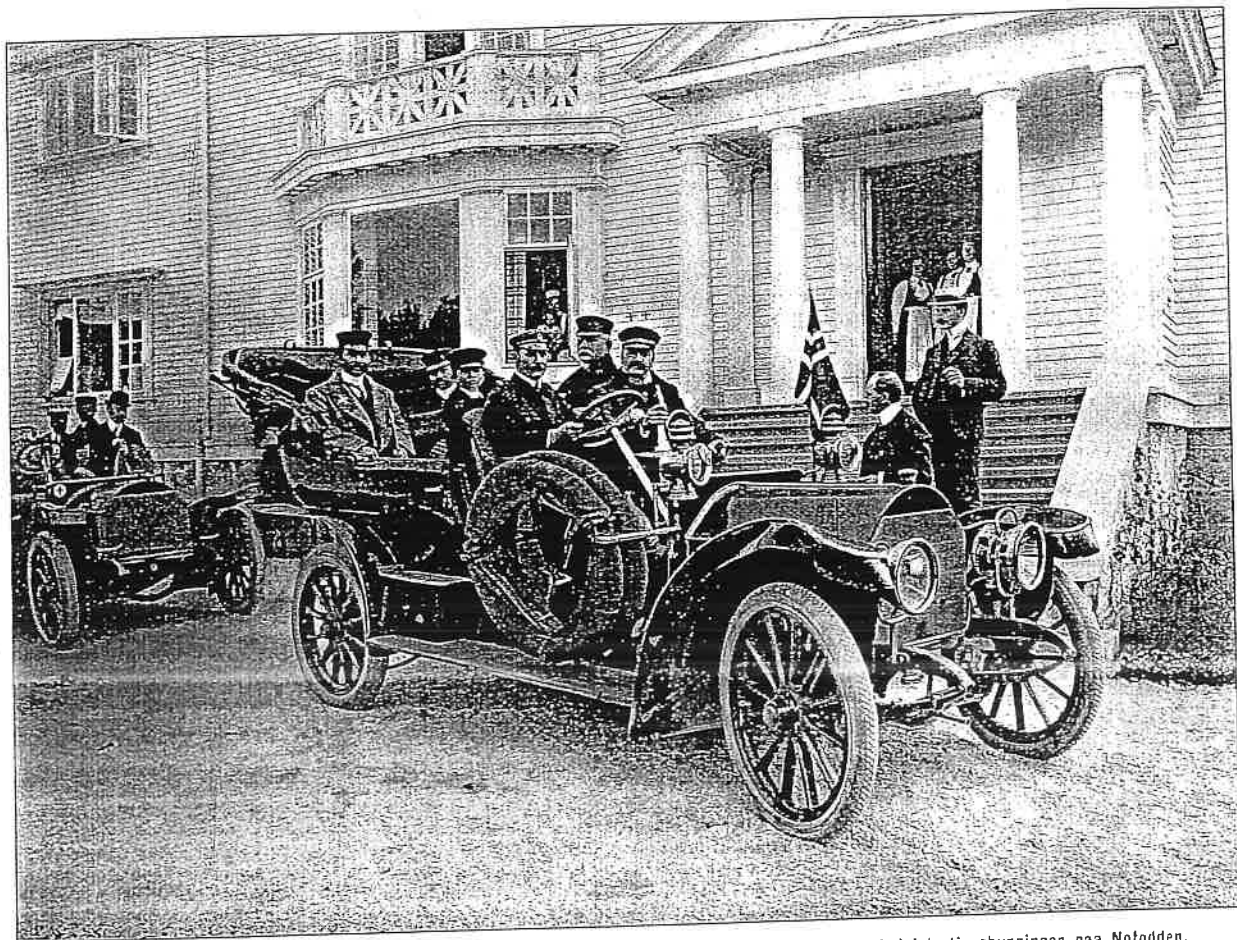
en soldat kunne tilbagelægge en strækning paa 12-15 kilometer i timen uden nogen særlig anstrengelse. Det er klart, at en opfindelse som denne vil kunne blive noget mere end en kuriositet. For tiden drives der omfattende forsøg med tachypoden, som mange tror har en fremtid for sig. Instrumentet veier fra 3-5 kg.

Istedetfor kalesche

Telefon 8012
 E. Kra
 Remigrafiske Anstalt
 E. Kra
 E. Kra
 E. Kra

En sjelden gjæst.

Kong Chulalongkorn af Siam (X) i generaldirektør Eydes (+ +) „Mercedes“-motorvogn udenfor administrationsbygningen paa Notodden.

Automobilsæsonen.

Til dato har der iaar ikke været meget salg af motorvogne til private, idet de fleste vil vente til automobiludstillingen aabnes.

Til rutetrafik er der derimod iaar anskaffet en flæthed motorvogne og der bliver stadig spørgsmaal om flere og flere ruter.

Saadan som interessen for motorvognene nu er tiltaget, skulde det ikke forundre os det mindste om hver eneste automobil, som kommer til udstillingen, bliver solgt.

Her vil man finde noget efter enhver smag fra de billigste til de største og dyreste vogne.

Af lastevogne vil der paa udstillingen komme flere forskellige størrelser, helt op til vogne for 5 tons last.

I Bergen

har de første automobiler gjort sit indtog først iaar. Publikum værner sig hurtig til det nye fænomen, og pressen sees at have fuld forståelse af automobilens betydningsfulde og alsidige opgave.

Om kort tid vil der visselig være et godt marked for motorvogne i Norges næststørste by.

I Trondhjem

er man ligeledes nu vant til synet af de rappe motorvogne, som piler gennem gaderne.

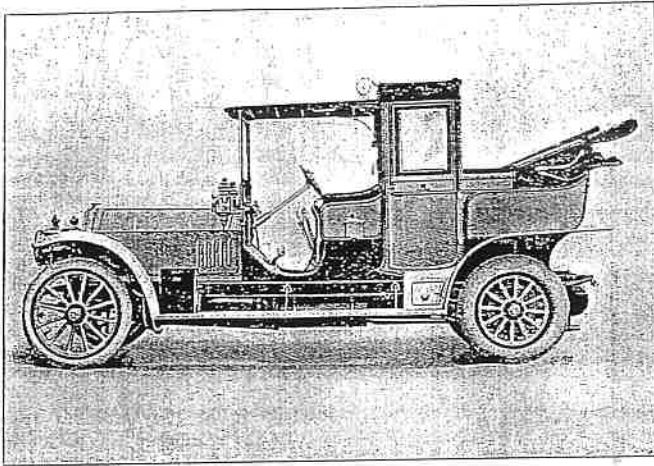
Antagelig vil i den nærmeste fremtid flere af vore byer tilbyde sig som markeder for automobiler.

STOMATOL TANDVAND og TANDCRÈME er Nutidens ypperste Tandrensemidler.
Som Gurglevand er STOMATOL uvurderlig ved sin yderst kraftige bakteriedræbende Evne.

Daimler Mercedes

75 hkr. 6 cyl. Mercedes-Landaulet tilh. H. M. Kejser Wilhelm II.

Udstiller i
Stand No. 18.

Omnibuser, Baadmotorer
Personautomobiler
Lasteautomobiler
50 % af samtlige Lasteautomobiler
- i Stockholm er Daimlervogne -
Specialautomobiler for Brandvæsen
De bedste Referencer. Offerter paa Forlangende.

DAIMLER-MOTOREN-GESELLSCHAFT

Marienfelde — Berlin,
Untertürkheim — Stuttgart

Repræsentant

CARL SKULLERUD, Kristiania.

ITALA, Torino.

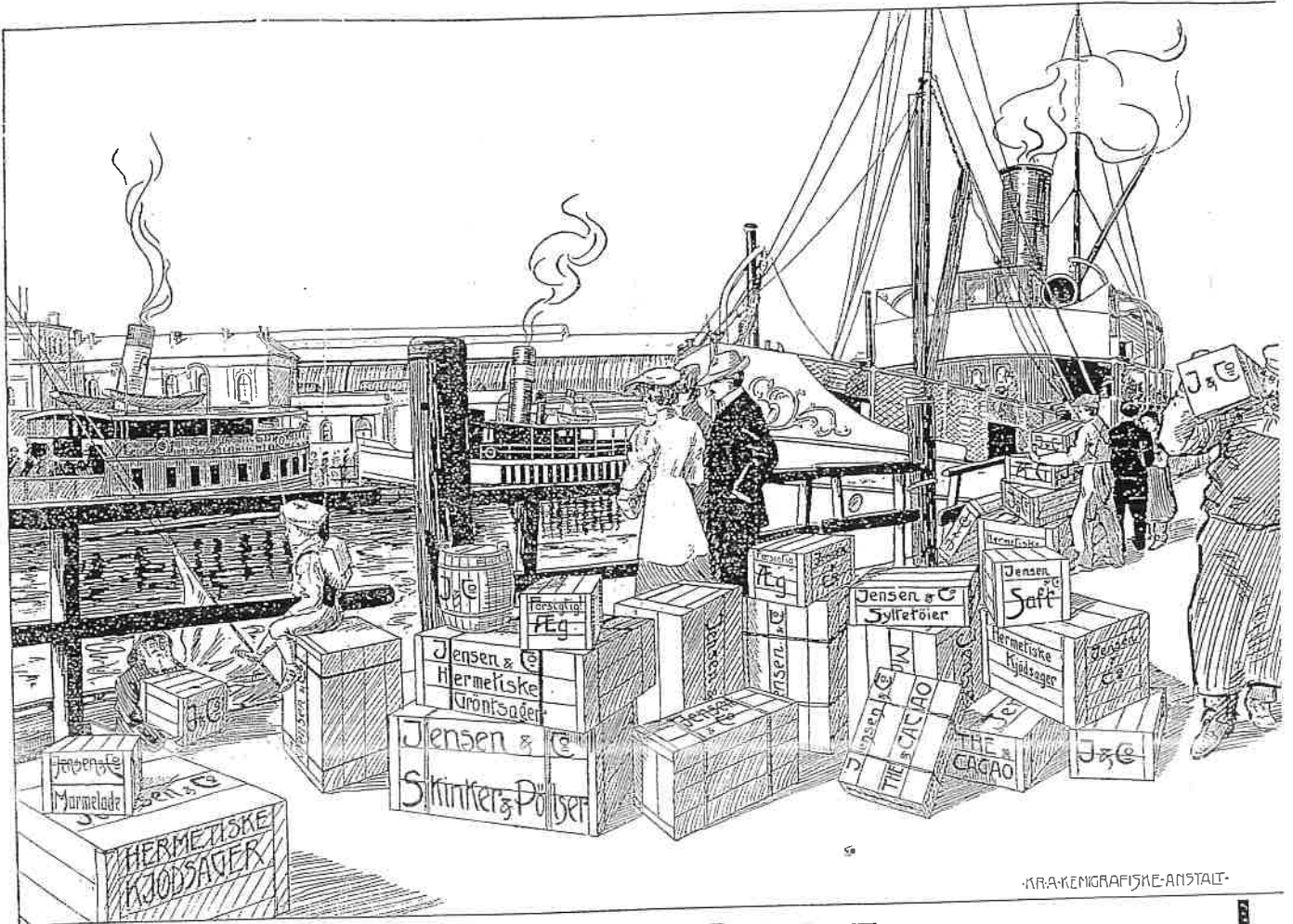
Fyrst Borghese vandt i 1907 med sin 35 H.K. „Itala“ første præmie for løbet Peking—Paris (17000 km.), udført paa 44 marschdage og ankom til sidstnævnte sted 20 dage før nogen af sine konkurrenter.

En „Itala“-automobil har i disse dage vundet første præmie ved en stor konkurrence (600 km.) i Syd-Amerika og har slaet et stort antal af de bedste europæiske og amerikanske mærker, hvoriblandt Fiat, Mercedes, Mors, Deleauneys, Belleville etc.

Forlang Kataloger.

Repræsentant

GUNNAR OLMER, Kristiania.
Telefon 88 62. **Josefinegade 41.**

Sportsfolk!

Naar De skal paa Tur, husk da vort rige Udvalg af:

Thornes hermetiske Kjød- og Grøntsagerretter
 Stavanger Hermetik i rigt Udvalg
 Ægte Frankfurterpølser i Æsker
 Plumpuddinger og Gaaseleverposteer
 Engelsk Bacon
 Skinker og Pølser
 Smør og Ost
 Kjex, Knækkebrød etc.
 Appelsinmarmelade og Syltetøier
 Tørrede Frugter (Aprikoser, Ferskener, Æbler, Svædsker, Pærer)
 Frisk Frugt og Confectürer

Bovril Kjødextrakt og Bouillon-Kapsler
 Gala Peter Spisechocolade
 Liptons The, Chocolate og Cacao
 Knorrs Supper og Ertepølser
 Armeens Reserveportion
 Citroner og Drops
 Hermetisk Fløde og Melk
 Thornes Marvpudding og Thiis' Plumpudding
 Hermetiske Frugter (Ananas, Pærer, Ferskener, Aprikaser, Plommer)
 Krydderier og Salt
 Conserves i smaa Pækninger (Gaaselever, Sardiner, Leverpostei, speltitsild etc.)

Alt vedrørende Levnetsmiddelbranchen,

Kjødvarer fra P. M. Jensen, Grøntsager etc. fra Karl A. Jensen, Colonialvarer (Kaffe, Sukker, Mel etc.)
 skaffes til Vedpakning.

JENSEN & Co.

Torvgaden 5 A

Motorvogne

i forsvarets tjeneste.

Sagens stilling i Europa.

I de fleste europæiske arméer har man allerede forlængst søgt at drage sig motor-kjøretøjerne til nytte. Af hensyn til de store omkostninger ved deres anskaffelse og vedligehold har dog selv de store militærstater hidtil væsentlig rettet sine bestræbelser paa at udnytte for arméen de allerede forefindendes, talrige private kjøretøjer. Dette foregaar væsentlig paa to maader, nemlig for personautomobilernes vedkommende ved oprettelsen af frivillige militære automobilkorps og for lasteautomobilernes vedkommende ved at opmuntre anskaffelse og brug af vogne, som kan være tjenlige for arméen.

England fik tidlig sit «Motor Volunteer Corps» der senere er afløst af «Army Motor Reserve». Medlemmerne har officers grad og forpligter sig til mindst 6 dages tjenstgjøring hvert aar. De indkaldes efter nærmere bestemmelse af «Army Council» der ogsaa fastsætter deres godtgørelse. Denne er for tiden 30 sh. pr. dag (mindst 6 timer) for brug af kjøretøiet samt ¼ d. pr. engelsk mil til brændsel. I krigslid faar medlemmerne et tillæg af fra 7 s. 9 d. til 24 s. pr. dag efter sin grad.

Tilbagetræden fra korpset er tvungen ved 60 aars alder. Frivillige automobilafdelinger har gjenlagende med held været anvendt under de engelske manøvrer. Det engelske krigsministerium foranstaltet i afvigte marts maaned en stor konkurrence for motor-kjøretøjer.

Tyskland og Østerrig-Ungarn har begge sine store frivillige automobilkorps, der er organiseret væsentlig ens. Det østerrigske staa i nær forbindelse med den civile automobilklub. Medlemmerne har alle rang og uniform som officerer. Tjenestepligt i fred: 3 perioder à 10 dage i løbet af 4 aar. Godtgørelsen er i Tyskland 35 M., i Østerrig 15 kr. pr. dag. Disse to landes automobilkorps arrangerede ilfor et fælles konkurrenceløb mellem Wien og Berlin, hvorunder militære opgaver skulde løses. Resultatet var glimrende.

Til subventioner for lastautomobiler skikkede for krigsbrug var paa det tyske armébudget for 1908 bevilget 800 000 M. Iaar er summen forøget til 1 million. Der udbetales 4 000 M. som bidrag til anskaffelse samt 1 000 M. aarlig i 5 aar. For de firmaer der ønsker at nyde godt af disse, afholdes i tiden 23 april-13. maj iaar et prøveløb: Berlin-Düsseldorf-Strassburg-Stuttgart, i forbindelse med udstillinger paa hvert af disse steder.

Det preussiske arbejdsministerium har i 1908 øget den tilladte maximumsvegt for lastautomobiler paa de preussiske landeveie fra 7½ til 9 tons.

Under fjoraarets høstmanøvrer paa den tyske vest-

Et N. A. G. træen under de russiske keisermanøvrer.

grænse anvendtes lastautomobiler — snavel enkelte vogne som automobiltræn — med stort held ved troppernes proviant forsyning. Nogen faa automobiler gjorde samme nytte som store trænkolonner for dyrisk trækraft. En eneste automobilkjødvogn forsynte et helt arriekorps.

I Frankrig har automobilvæsenet naaet en høj grad af udvikling, hvilket naturligt ogsaa er kommet arméen til gode. Under de senere aars store manøvrer har man derfor seet automobiler i stor udstrækning anvendt til transport af høiere staber, i opklarings- og meldetjeneste samt ved troppernes forsyning. Ved 1908 aars høstmanøvrer var trænet delvis opsat med automobiles pour poids lourds og Trains Renard, og man opnåede herunder lignende udmerkede resultater som i Tyskland. Noget egentlig frivillig automobilkorps findes ikke; men alle automobilister udskrives til tjenstgjøring som saadanne i arméen.

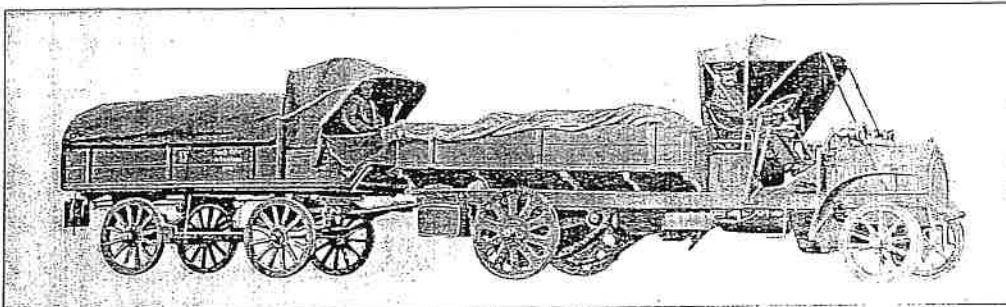
I Italien bestaar det frivillige automobilkorps af saavel automobilister og motorcykelister som almindelige cyclist og omfatter talrige afdelinger over det hele land. 500 mand af korpset deltog i de store manøvrer i Nord-Italien 1908 og anvendtes med afgjort held i forbindelse med de regulære tropper bl. a. til at hindre flodovergang paa en større strækning af Po. Herunder forekom eksempler paa, at almindelige personautomobiler anvendtes til transport af let skyts (maskinkanoner og mitraljøser).

Schweiz har siden 1906 sit frivillige automobilkorps, oprindelig opsat af den civile automobilklub. Medlemmerne, der alle har officers grad og egen uniform, forpligter sig til at gennemgaa særskilte kurser og lade sig indkalde til aktiv tjenstgjøring ved arméen paa ubestemt tid. Godtgørelsen er, alt iheregnet, saavidt vides 10 francs pr. reise- og tjenstedag. Korpset tallet i 1908 ca. 130 medlemmer.

Belgien og Rumænien har sine frivillige automobilkorps, væsentlig organiseret efter schweizisk mønster.

I Sverige eksisterer ligeledes et automobilkorps. Dets medlemmer forpligter sig til 4 aars tjeneste i fred, hvorunder 10 dages øvelse hvert andet aar.

Tilslut hidsættes et par billeder af lastautomobiler og automobiltræn til krigsbrug fra firmaet «Neue Automobil Gesellschaft», Berlin.

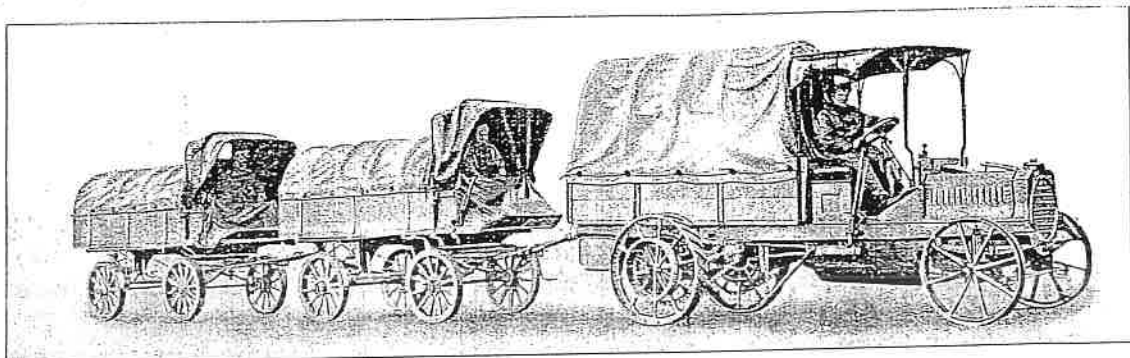
Last-automobil for krigsbrug.

Motor: 4 cylindret, 30 hk. Maximallasthæd: 16 km. pr. time. Nyttelast: 4-5000 kg.

AXEL GUDE-SMITH'S PAPIRHANDEL.

Telefon 8012
 K.A. Remigrafiske Anstalt
 Østergade Nr. 15
 K.A.

Motor-lastvogn, 4-cylindret. 26—30 hk. Nyttelast med 2 tilhængere: 8 000 kg.

Hvor i landet kan man faa benzin?

Automobilklubben

har nu faaet arrangeret benzindepoter paa forskjellige steder i landet, og dette har afhjulpet et længe følt savn. Nu kan man reise hele Norge over i motorvogn og stadig skaffe sig benzin paa de forskjellige større steder.

Vi tillader os at henvise til omstaaende kart med for-
tegnelse.

Benzinstationer.

O. H. Skonnord	Gjøvik.
Trond Loftsgaard, Grand hotel	Otta.
Ole Skar	Lillehammer.
Glatvedts hotel	Hønefos.
Pihl Johannesen	Bergen.
Victoria hotel	Tønsberg
Victoria hotel	Kongsvinger
G. Coward	Skien.
Frithjof Løken, landhandler	Eidsvold.
Notodden Salpeterfabriker	Notodden.
H. Aahlander	Drammen.
Hectoens hotel	Tønslet.
N. I. Grønn	Fredrikshald.
H. Unhjem	Aandalsnes.
Ole Domaas	Domaas.
Hoteleier Lindstrøm	Lærdalsøren.

George Rokne	Voss.
Ole O. Aga	Odda.
Automobilstalden	Fagnæs.
Automobilstalden	Kongsberg.
Østlelemarkens Automobilselskab	Sauland.
Elverum—Trysil Automobilcentral	Elverum.

Den første automobil

kom til Kristiania vaaren 1899. Det var Schous Bryggeris lastautomobil, og den vakte dengang adskillig opsigt i gaderne. Den er endnu fuldt brugbar.

Den anden automobil kom til Kristiania i 1902. Det var en motorvogn, udlånt af en motorfabrik i Eisenach til veidirektor Krag, som ønskede at prøve motorvognkjørsel paa de norske veie. Den sendtes samme aar tilbage til Tyskland.

Den tredje automobil kom hertil kort tid senere for regning af Valdersbanens entreprenør hr. Sørensen, som anvendte den paa sine mange farter langs den under anlæg værende Valdersbane. Dette var den første norske passagerautomobil. Den var fabrikeret af «Fahrzeug-fabrikken» i Eisenach og blev kjørt første gang af automobilklubbens nuværende sekretær, ing. Rothelm, som ogsaa førte vognen landeveien frem til Odnes, hvor eieren havde standkvarter. Før denne nyttige og lillig brugte motorvogn kom hid havde man i Kristiania kunnet se en mellemting mellem motorcykle og motorvogn, en slags trieykle paa 1½ H.K.

Den sidste automobil — ja den ankommer snart sagt hver dag nu, siger automobilklubbens sekretær. Omkring halvdødet hundrede vogne har vi nu her i byen. Om to aar er antallet fordoblet, spaar vi.

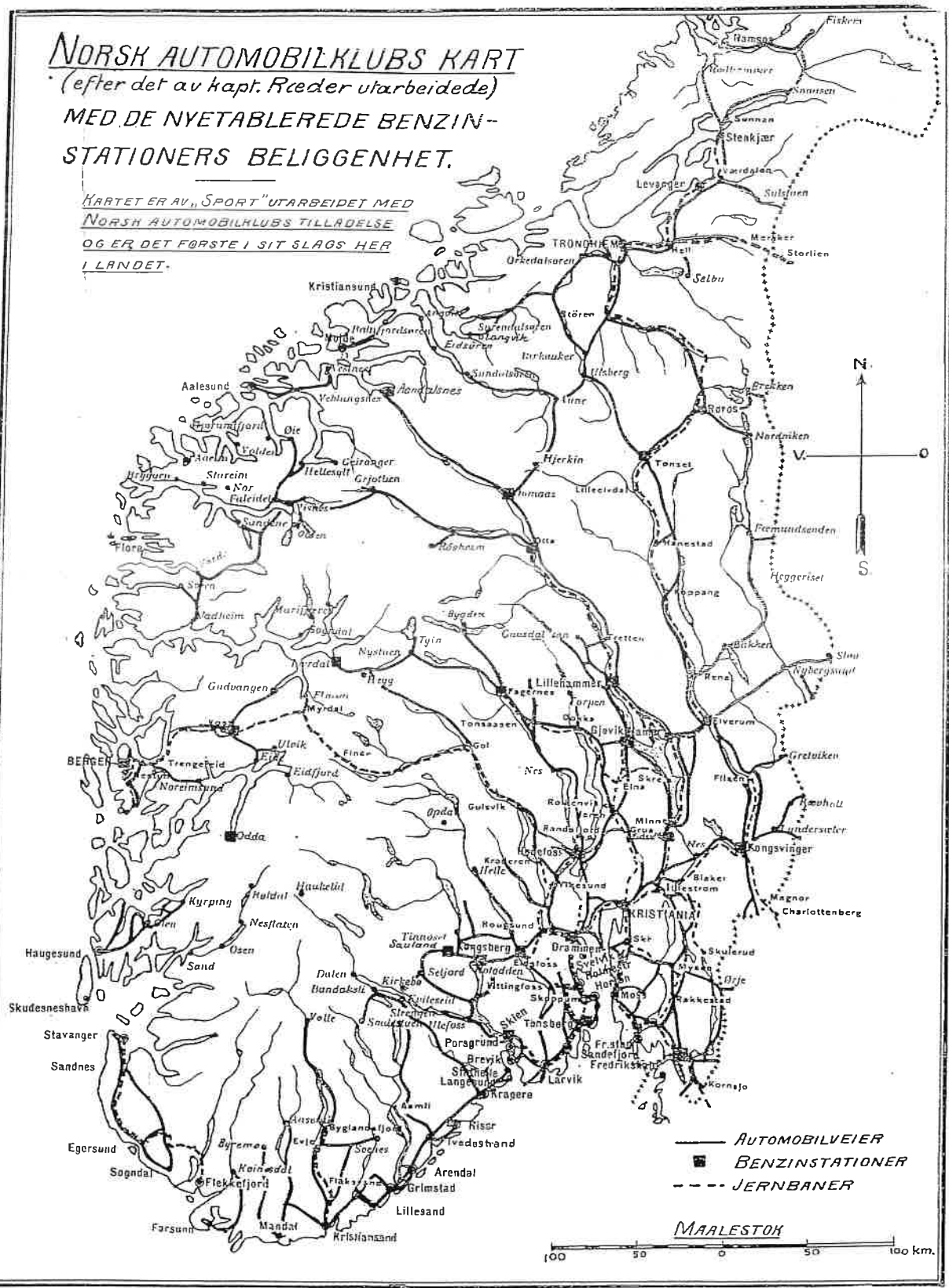
Snap-shot fra et automobilkapløb i Argentina. Full fart over elven.

Elektriske anlæg * **O. ØSTMO.**
udføres solid og billig. Telef. 9216.

NORSK AUTOMOBILKLUBS KART
 (efter det av kapt. Ræder utarbeidede)
 MED DE NYETABLEREDE BENZIN-
 STATIONERS BELIGGENHET.

KARTET ER AV „SPORT“ UTARBEIDET MED
 NORSK AUTOMOBILKLUBS TILLAEDELSE
 OG ER DET FØRSTE I SIT SLAGS HER
 I LANDET.

STOMATOL TANDVAND og TANDCRÈME er
 Nutidens ypperste Tandrensemidler.
 Som Gurglevand er STOMATOL uvurderlig ved sin yderst kraftige bakteriedræbende Evne.

Vanskelig at passe kursen i disse farlige svingene.

BERGEN STOCKHOLM

FORTJENSTMEDAILLE

GULD

1898 GULD 1897

Nitedals
Jagt-
Patroner

ladede med
vort røgfrie „FRS“
eller Nitedals brune
Sportskrudt „NBS“
og „chilled shot“.

NITEDALS KRUDTVÆRK

- CHRISTIANIA -

adm. Direktør: GEORG FRØLICH

LEVERANDØR AF KRUDT TIL
DEN NORSKE STAT

FABRIK

MÆRKE

LEVERANDØR AF KRUDT TIL
SKYTTERORGANISATIONEN

KARL A. JENSEN

— Torvgd. 5 a —
KRISTIANIA

Telefon 1939 — 2938 — 3237 k — 5608

Specialforretning i:

VILDT - FJÆRKRÆ
FISK
FRISKE GRØNSAGER

Største Udvalg
- Forlang Prisoppgave -

Coul. Skjorter
rigt Udvalg, nye Mønstre,
færdige og efter Bestilling.

Coul. Veste
nye for Sæsonen.

Slips - Snipper
Tricotage
etc.

Største Lager af færdige Dresser,
Vaarfrakker, Engelske Regnkapper

Severin Jacobsen

Storgaden 3.

Til Automobilbrug

anbefales:

Automobil Kaaber,
Automobil Ulstre,
Automobil Luer,
Automobil Slør,
Vinddragter,
Vindjakker,
Vindskjorter.

MOLSTAD & CO.

22 Kongens Gade 22.

Cyclus er i brug
i Norge.
Alle, som rider
den, rosér den som
uovertruffen, i
soliditet og let
gang.

DÆHLIN & Co., DRONNINGENSGD. 28.

M. SØRENSEN

PELSVAREHANDEL

— NEDRE SLOTSGD. 11 —

anbefaler

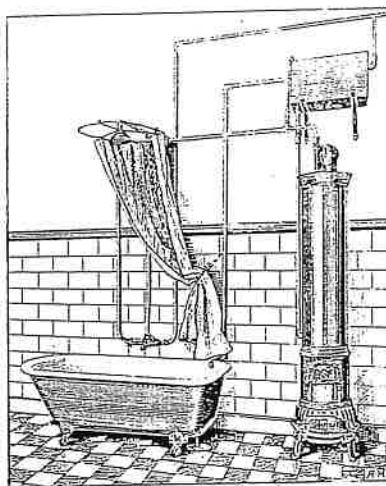
— Automobilpelse, —
Automobilpelstæpper,

Fodposer, Huer

etc.

solideste Udførelse til rimeligste Priser.

Bad,

udført med de
mest moderne
apparater anbe-
fales.

Specielt hen-
ledes opmerk-
somheden paa
vore nye paten-
terede badeovne,
forsynede med
magasinfyring,
der er uovertruf-
ne baade i effek-
tivitet, prisbillig-
hed, soliditet og
pent udseende.

Med disse ovne
opvarmes bade-
vandet paa ca. 15
min.
Badekar, servanter,
vandklosetter etc. i
stort udvalg.

Kom og se vor udstilling af hygienisk udstyr, der uden
uden tvivl er landets største.

C. Blunck A/S

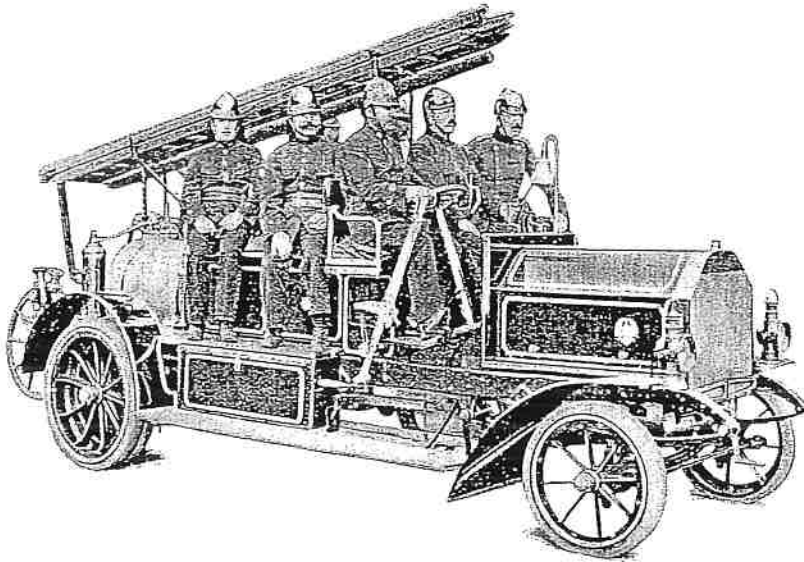
aut. rørlæggerforretning, mek. verksted og armaturfabrik
— etableret 1852 —

Telegrafadr. Blunck. KRISTIANIA. Telef. 249. 2211. 7005

Bør brandvæsenet faa automobiler?

Dette spørgsmål har ofte været reist i den senere tid. Saavel fagmænd som almenhed vil fra diskussionen i dagspressen kjende sagens nuværende stilling hos os. Vi skal derfor alene nævne, at deri Bergen er sterk stemning for anskaffelse af motorvogne til brandvænet, og at vedkommende autoriteter for tiden overveier sagen med anskaffelse af motorvogne som ret sandsynlig resultat.

Under diskussionen om brandvognene vil det have sin interesse at se en brandautomobil fra Berlin. Denne automobil er udstyret med Mercedes-motor og beregnet paa transport af 8

Automobil for brandvæsen

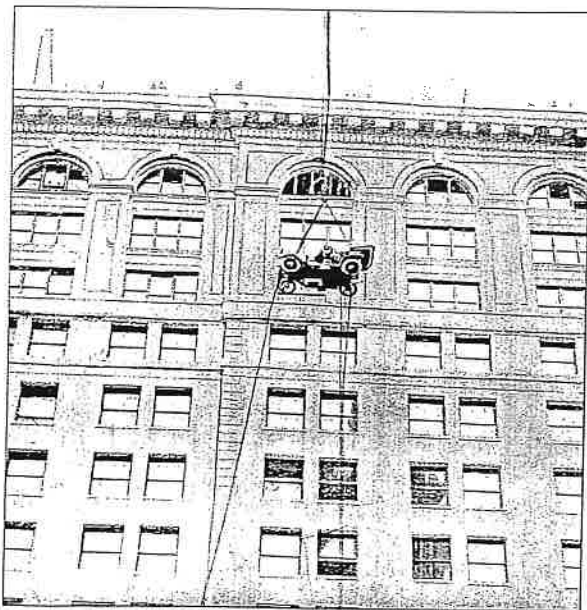
mand inclusive føreren samt all muligt værktøi som stiger, slanger og en extra slangevogn, der kan allages. Desuden er den udstyret med en komplet sprøite og en vandeisterne rummende 500 liter, 2 stykker kulsyreflaske etc. etc. Den har en 4-cylindret motor med 32 hestekræfter; dens maksimalhastighed er 30 km i timen; den klarer med lethed stigninger op til 14 %. En saadan vogn noget anderledes udstyret vil selvfølgelig kunne bringes op i de største hastigheder, ligesom den vil kunne udstyres med sprøiteanordninger etc., alt passende for de stedlige forhold

Automobilfart i luften.

Det er klart, at nedenstaaende billeder er tagne i Amerika. Det er kun i yankeernes land man efter endt tur lader sig heise tilveirs, forat sætte vognen ind i den private stald oppe paa taget. Det er en smart sports- og forretningsmand, som først har praktiseret denne ide. I

Newyork, hvor grunden er kostbar, har tanken vundet sterk tilslutning. Vognen holder simpelthen udenfor vedkommende passagers vindu f. ex. i 12 etage og herskabet stiger ind ved hjælp af en let bro.

STOMATOL TANDVAND og TANDCRÈME er
Nutidens ypperste Tandrensemidler.

Som Gurgievand er STOMATOL uvurderlig ved sin yderst kraftige bakteriedræbende Evne.

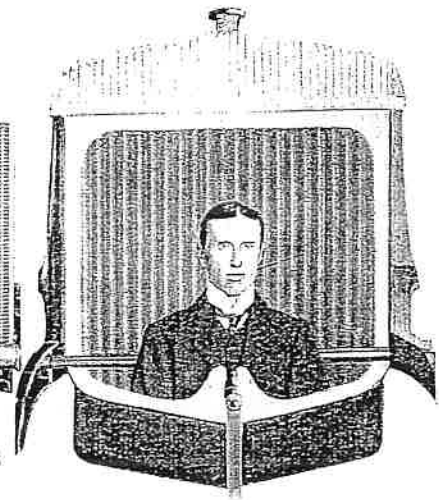
AUTOMOBILVERDENENS

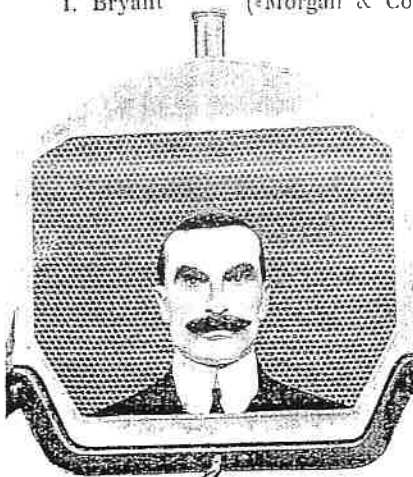
I. Bryant («Morgan & Co.»).

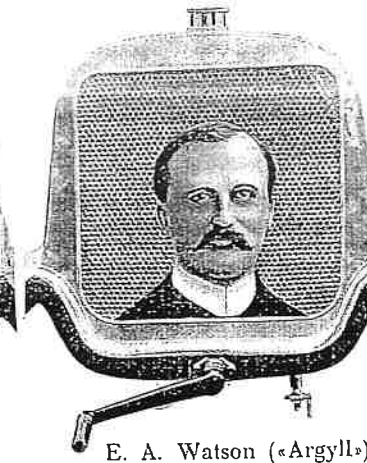
C. S. Rolls («Rolls-Royce»).

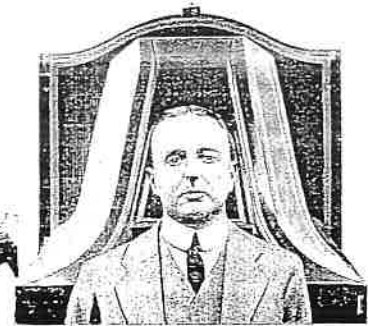
E. C. Instone («Daimler»).

S. F. Edge («Napier»).

E. A. Watson («Argyll»).

P. Dodson («Renault»).

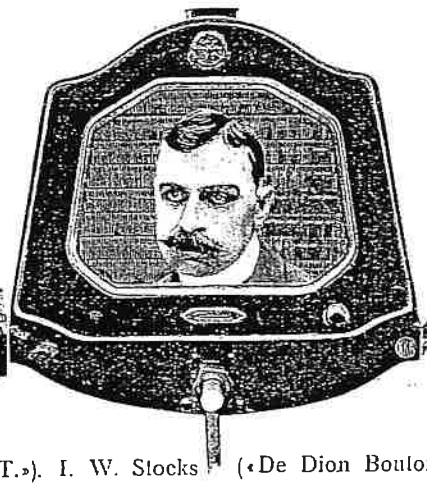

A. Mosses («Clements»).

D'Arcy Baker

(«F. I. A. T.»).

I. W. Stocks («De Dion Boulton»).

„Furuheim“ Hotel og Sanatorium,

pr. Vinstra, Gudbrandsdalen.
Deilig Furuskog. Anbefales specielt Søvn-
løse i Vaarmaanederne.

STORMÆND.

H. Austin («Austin»).

M. Smith («Delaunay-Belleville»).

E. Herington («Ariel»).

Th. Cureton («Sunbeam»).

G. du Cros («Panhard»).

F. C. Baisley («Gladiator»).

I. Pullenger («Humber»).

W. Wright («Metallurgique»).

Ch. Jarrott («Crossley»).

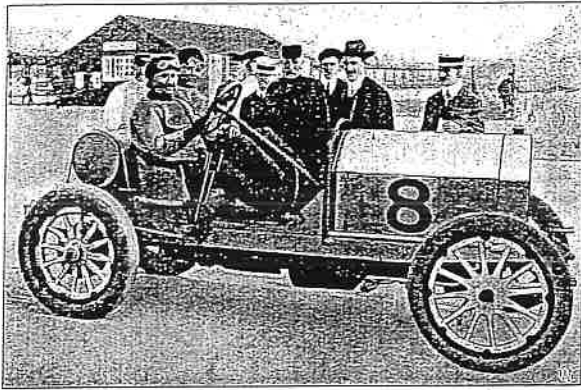
STOMATOL

TANDVAND og TANDCRÈME er
Nutidens ypperste Tandrensemidler.

Som Gurglevand er STOMATOL uvurderlig ved sin yderst kraftige bakteriedræbende Evne.

«The man who broke the bank of Monte Carlo».

Ovenstaaende billede viser en i europæiske automobilkredse velkendt autosportsmand, englænderen Huntley Walker, om hvem aviserne fornylig bragte den opsigts-

vækkende meddelelse at han havde sprængt banken i Monte Carlo. Huntley Walker havde brug for sin vundne kvartmillion. Hele hans garage brændte for kort tid siden uden at være assurreret. Walker har vundet i flere motorvognkapløb.

Automobilvæsenet i Norge gjennem tyske briller.

«Berliner Lokal-Anzeiger»s sportstillæg indeholder en artikel, hvor forfatteren betegner Norge som et land, der særlig egner sig for et udviklet automobilvæsen. Modstanden mod automobilerne her i landet karakteriseres som sneversynt og dum, og forfatteren ser særlig i bøndernes uvilje mod automobilerne en konservativ vedhængen ved det gamle skydsskaffersystem. Trods alt, mener forfatteren, at modstanden intel nytter. De vanskelige samfærdselsforholde, mangelen paa jernbaner og automobilens stadige forbedring som fremkomstmiddel, vil om ikke saa længe gjøre Norge til et land, hvor automobilerne spiller en overveiende rolle som samfærdselsmiddel.

Det er 17. mai

idag. Der behøves ikke mange fædrelandske ord i «Sport» i den anledning. Vi kjender alle dagen, dens minder og dens vaarlige forjættelse. Der er glædeligvis grund til at tro, at den ungdom, som staar i idrætsfolkets altid talrigere rækker ogsaa kjender dens forpligtelse.

Er der noget som skulde præge idrætsungdommen i vort land, saa er det netop en sund, mandig fædrelandskjærlighed. Det er med glæde vi vover at udtale, at en saadan følelse virkelig er levende tilstede hos den idrætsdyrkende norske ungdom. Mange gode varsler har idrætsarbeidet bragt i de sidste aar. Blandt disse regner vi særlig de mange bud fra by og land om ungdommens sammenlutning om idrættens fane. Med den som vort mærke er det vi bedst og vakrest kan fylke os i det store folketog som idag holder fest til fædrelandets ære. Jo større vor fylking er, desto gladere og desto tryggere kan nordmænd feire den minderige dag nu og i fremtiden.

Det er 17. mai idag. Vi har lov til at være glade.

Farlig tur.

Over Nordmarkens sneedækte skog og vand strøede en klar januar-sol sit guld saa det sken af sneen og skar i øinene. Det var en lørdag, og jeg ventede min ven O. opover fra byen, og vi skulde saa fortsætte sammen. O. kom ikke før ud paa aftenen, han skyldte paa varmen, men jeg havde mine tanker. Nok — vi blev paa Fyllingen, fik en whist, en pøllet og nogle digre skroner sammen med endel andre «badegjester». Kl. 1 skulde vi koe, men maanen lokkede O. og mig ud paa en «liden» tur. Men den blev ikke saa liden endda, for natten var saa deilig, at O., som let henrives af sine ideer, foreslog, at vi skulde gaa til Katnosa og spise morgen der, og jeg, som let henrives af andres ideer, var enig. Og natten var sandelig deilig. Skiføret var førsteklases, og sneen laa tyk paa buske og træer, medens maanen befolkede skogen med alleslags fantastisk skikkelser. Og over denne hvitklædte natur hvælvede sig himlen dyblaa, prydet med al vinternattens stjernepragt.

En hare hukrede i kulden langt horte, nærmere ved hortens en svag stoi — ellers stilled. Vi bemægtigedes af en vis beklemt følelse ved denne skjønhedsvalde. Nu — maalet var fjernt og natten kold — fuld steam forover. Ved Sandungen hændte noget, der gjorde et underligt indtryk paa os. Vi skulde over elven, men se, ovenpaa isen kom-

mer vandet nedover med en svagt brusende lyd — nærmere og nærmere med maanen spillende i de smaatappede bølger og skummet der elven kom over sneen. Den virkede underlig denne elv, der forvandlede sin egen hvide, af snekrystaller glitrende flade til en levende, spillende elv, svart af farve med solv imellem i glans af maanen.

Passieren stilled og hver fortsatte i egne betragtninger. Engang hortet et saart skrig borti lien, det lod maanen som et barneskrig — et af skogens og nattens dramaer — Der hores mangt i skogen ved nattilid.

Endelig laa Katnosas hvide flade for os, betagende vakker i maane-skinnet. Paa den anden side af daemningen bruste vandet svart og vildt frem, det var sluppet sent samme aften: det var løsningen paa elven ved Sandungen.

Skiveien gaar her fra en liden hang ned paa daemningen. Let gjort at kjøre udfor. Jeg stoppede paa daemningen og sunde mig efter O. Han staar paa toppen af daemningen som støbt i sten og stirrer fremfor sig. «Kom nu!» Intel svar. «Kom nu, for polker!» «Ja», lyder det tonlost og dødt. Han sætter udfor, og Gud hjælpe mig lige mod elven, slaget — et øjeblik, og han vil ikke kunne stoppe. Jeg sætter i et ilakrig, han farer til, tar et skridt tilbage og glider i sidste liden ind paa daemningen. Dette var betænkeligt. Det var hans første tur naar, og han eiede ikke træning. Og endnu var det droit til gaarden. Vi gjorde forgjeves forsøg paa at komme ind i «daemningen». Kulden var knitrede, med en svag træk nordfra. Bindinger, vaatter, stover var stive som is, næsen var følelsesløs, ørene ogsaa, fingre og ben fros, og aabnede man munden, sved det i ganen og isede i tænderne.

Et stykke horte paa vandet stopper O., læner hovedet mod armen, som holdt staven, og sovner af, saasandt jeg var vaagen! Det hjalp ikke at snakke til ham, jeg maatte ruske dygtig for ham vaagnede. Jeg blev alvorlig vred og kille paa. Sliden rettede han paa noget ved sin binding, men satk saa om i sneen, mumler noget om «deilig» og — sovner. Slikt havde jeg aldrig været ude for før: men hort om en, som ikke orkede gaa videre og fros ihjel — ogsaa paa Katnosa. Og han havde havt følge. Jeg rusker dygtig i ham og faar ham vaagen med megen moie. Han gaar mekanisk, ubevist i talet med mig, men sovner 2-3 gange endnu inden vi naar gaarden Katnosa, hvor kaffe og solide land-sens smørbrød og en styrkende søvn (paa gulvet) lever os op. Men jeg havde frosset ørene trøds min udmærkede lue, og han undgik saavidt ved fornuftig behandling at odelægge sine ben. Thermometret viste ± 35° c. — den sterkeste kulde jeg har været ude for.

Lad ovenstaaende være en advarsel for utrænede, der tror sig at magle mer end tilfellet er, selv om der ikke altid er ± 35°.

Historien fik forresten et efterspil. Resten af dagen spørgtes hele Nordmarken over efter to skilobere, der var gaaet sig bort om natten. Selv blev vi spurgt af to søde damer, som blev meget forurolmet, da vi paastod, at det var os. Dem mødte vi paa Sandungen.

Paa Fyllingen blev vi modtaget med levende deltagelse — i begyndelsen, men da man fik sandheden at vide, mødtes det med taus foragt. Man havde nemlig været paa Bonna, Hakloa, Bjørnsjøen, Slagteren. Aagaardslien i den tidlige morgen og spurgt efter os. Kun ikke paa Katnosa. I. M. F.

Morton, Skandinavisk
Sjæl, Hjørring, Skovler
Dania 1889.

Statens 18. Sept. 3184
Stadsf. Tegning og modellede
Stadsf. i Stadsf.,
Bekedern aab.

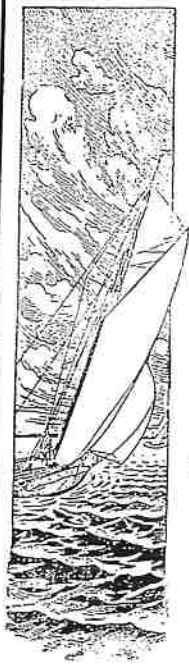
H. P. M. Henriksen

Braaer & Madalær

Sundhed i høieste alder opnaaes ved at nyde Yoghurt- & Kefirmelk.
Ingen vanskelig tilberedn. Gratis prospekt og læge-udtalelser.
H. P. M. Henriksen, Kristiania.

Udstyr

for

= Seilbaade =

Køiekleder	↕	Haandkleder
Sofatræk		Dækketøj
Uldtæpper		Dækstoler
Bolster		Gulvtæpper
Krølhaar		Pressenninger
Flag	↕	Signalflag

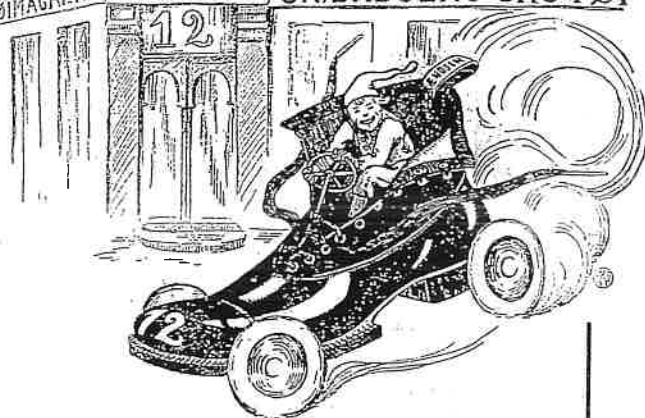
for

= Seilere =

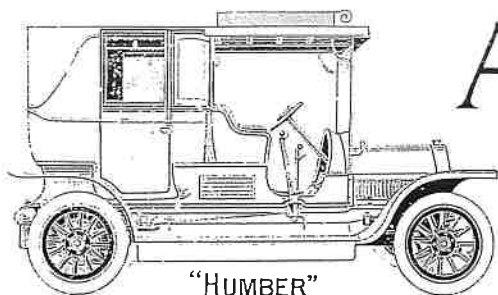
Seilebenkleder
 — dresser
 — luer
 — sko
 Oliekleder etc.

STEEN & STRØM

TØIAGAREN A. & K. HANSEN/GRÆNDSSENS SKOTØI

Første Forretning i Landet,
 der benyttede Automobil
 til Ombringelse af Varer.

"HUMBER"

Automobil

Omnibusser, Drosker,
 Laste-, Leverings- og
 ——— Luxusvogne ———

Representant for:

Humber Ltd., Coventry, England. Specialitet: Drosker, Luxus- og mindre Værevogne.
Dennis Bros., Ltd., Guilford, England. Specialitet: Større Leveringsvogné.
F. I. A. T., Torino. Det verdenskjendte Firma i Luxusvogne.
Nagant Frères, Liège. Specialitet: Større Vogne for Skydstrafik.
Gebrüder Stoewer, Stettin. Smaa Leveringsvogne. Freias Vogn leveret fra dette Firma.

Et større Antal Vogne haves paa Låger.

BERTEL O. STEEN

Kirkegaten 9 — Telefon 3995

Ligeledes anbefales: **Gummidækker** og **Slanger**
 fra det velkjendte Firma The Kempshall Tyre, London.

Japanisk og Kinesisk Kunst

Antik Bronze :: :: Silkekniplinger etc. etc.

ORIENTEN

TOLDBODGATEN 25 "

Champagne
Delbeck
REIMS

Forlang altid

M D
WHISKY

fra
MELROSE-DROVER Limited, Leith.

Tilsalgs hos:

Herr P. A. Larsen, Kristiania.

Herr H. S. Dietrichsons Vinhandel, Th. Schiøtt, Kristiania.

Generalagenter for Norge

M. ERTZGAARD & CO., Kristiania

Husk altid paa, at

PAVAR

er det eneste Middel, som paa korteste Tid til Fuldkom-
menhed fjerner gammel, haard Maling og Fernis uden at
skade Træværk, Finer eller Metal.

Baadeiere, som ønsker nøiere Besked om Anvendelsen, vil
behage at konferere med Herr Opsynsmand Johansen, Filip-
stadbugtens Baadforening, Kristiania.

Pavar bruges af Norges Statsbaner, Kristiania Sporveisselskab,
Skabo Jernbanevognfabrik, A/S Anker & Jensens Verft, m. fl.

Dépôt for Skandinavien og Finland hos

M. ERTZGAARD & CO, Kristiania

Telegramadr.: Ertzgaard. Telefoner: 39 46 & 78 05.

17
Grændsen
(til Akersgd.)

NB. 10-15 % billigere
end andetsteds!!

17
Grændsen
(til Akersgd.)

Norskt &

Udenlandskt

Se
Vindus-
Udstillingen!

Gjør
et
Besøg!

elegant

Sommer-SKOTØI

for Damer, Herrer og Børn i rigt Udvalg!

VICTORIA SKOTØIMAGAZIN

17
Grændsen
(til Akersgd.)

NB. 10-15 % billigere
end andetsteds!!

17
Grændsen
(til Akersgd.)

Største Udvalg!

Største Udvalg!

Ægte
Grammofon
Apparater

Kr. 60,00, 75,00, 100,00, 110,00,
125,00, 150,00, 180,00, 220,00.

Plader Kr. 1,00, 1,50, 2,00 og 3,00.

Fonografer fra Kr. 5,00.

Ruller Kr. 1,00.

Illustreret Prisliste gratis!

THV. GJESTAD & CO A/S

Specialforretning i Grammofoner og Fonografer.

Nedre Slotsgade 21, lige ved Dopheide.

Telef. 8954.

CHRISTIANIA.

Telef. 8954.

Vinterbillede fra Thüringen.

Paa jagt efter spillere.

I England, hvor, som bekendt, de mest berømte fodboldklubber er professionelle med økonomisk interesserede aktionærer i ryggen, ser man selvfølgelig meget paa den indtægt, klubberne ved de aarlige spillekampe kan høste.

Ligesaa sikkert er det da, at nyhvervelsen af en fin spiller, som kan have været etsteds ude i provinsens dunkelhed, eller af en ungdom med specielle anlæg for fodboldsporten kan være en ren guldgrube for denne eller hin klub.

Og saaledes er det forstaaeligt, at det i England er meget almindeligt at agenter for de forskellige fodboldklubber reiser omkring paa hvervning; og disse bor jo helst under sin sausen om i landets distrikter efter lempeligt nymateriel til et fodboldlag have en meget fin næse for talenterne eller genierne paa de grønne plæner.

Under dette jagt efter fodboldgenier hænder det nok af og til, at jagten ikke absolut falder ud til vedkommende klub eller dens agents tilfredshed.

Vi saa lidt om dette i en engelsk avis.

Den fortæller, at en agent for West Bromwich Albion Club nylig reiste til Glasgow, for der at faa lempet over til sin klub den fine spiller Mac Gaur.

I Glasgow blev agenten stillet ligeoverfor en hoi voksen, akselbred glatraget herremand, der præsenterede sig som Mac Gaur.

Opsat paa at gjøre det bedst mulige indtryk paa denne størrelse bestilte agenten paa nærmeste restaurant en flot middag, under hvilken han da fremsætter sine forslag og berømmer spillerens over hele England bekjendte dygtighed.

Den unge Mac Gaur folte sig meget generet af denne lovprisning, som han helst frabad sig, men agenten lo og sagde, det var jo ikke saa ihelt ualmindeligt, at den, der burde fejres, troede sig mindre end han var.

Naa ja; det endte med det, at Mac Gaur skrev under en kontrakt og fik ganske gode haandpenge.

Da saa Londonagenten reiste sig opdaged han til sin store forførdelse, at den unge mand — den store stjerne paa fodboldspillet himmel — den berømte fodboldspiller som han netop havde engageret — han havde et træben! ganske veritabelt træben, som han under underhandlingen saaledes fliglig havde vidst at skjule under bordet! Ganske vist hed fyren Mac Gaur, men i Glasgow gives der mere end en Mac Gaur, og Mac Gaur med træbenet var desværre ikke fodboldspiller. —

«To glimrende spillere engagerede», telegraferer en dag sekretæren for Darwin Club hjem til Glasgow. Den sag hang saaledes sammen.

Da nævnte sekretær var kommen til Glasgow traf han her en af byens bedste fodboldspillere, som skulde være ham behjælpelig med udvalg og engagement af en ny dygtig spiller.

Men vedkommende Glasgowerspiller var tillige en stor skoier.

Jo, han erklærede sig straks villig til at være formidler, saameget hellere da han som bedste venner havde et par berømte spillere, der i øieblikket gik ledige.

Ja da, kontrakten kom istand og agenten reiste samme dag med to unge mænd hjem til London, hvis presse i de svulstigste udtryk priste anerkendelsen af de nye kræfter og lovede haade klubben og tilskuerne vidundere af præstationer.

Kampens og spændingens dag kom; de nyhvervede viste sig paa spillepladsen og blev hilset med intens jubel — men allerede efter de par første spark forstod de forbløffede medspillere, at ingen af de to «nye» havde idé om spillet, og allermindst om dets finesser.

De fik i stilhed billetpenge hjemover igjen.

En agent for en Liverpoolklub, hvem der gik stort ry af som særdeles heldig «opdager» af eminente spillekræfter, fik dette sit renommé grundig spoleret af en gammel fattigkjærring.

Han var reist ud til en liden smaaby i Skotland, for her havde man en meget omtalt fodboldspiller, Jim Lendway, og han maatte Liverpoolerne have tag i, koste hvad det vilde.

Ja, agenten snuste op dette geni, i den ved- og kulforretning, hvor han var ansat og gjorde ham glimrende tilbud.

Den unge skotlender havde imidlertid ikke tænkt hverken at svigte sin egen hjemlige fodboldklub eller at forlade sine gamle forældre.

Men agenten gav sig ikke for det. Tvertimod gik han fra berømmeheden og lige til Lendways hjem, hvor han traf madam Lendway.

Hun hørte opmærksomt paa hvad udsendingen havde at forebringe og mente, at Jim nu havde gjort sin lykke — hun skulde nok tale med ham og underhandleren kunde være sikker paa sonnens underskrift paa kontrakten. Og ganske rigtig. Da moderen havde været ude et kvarters tid kom hun tilbage og lagde kontrakten paa bordet underskrevet Jim Lendway med flige bogstaver og bekræftet endogsaa af en udmerket James Douglas som vittighedsvidne.

Agenten var i den syvende himmel, paaskjønnede gamlemutter med en pundnote for hendes besvær og gav hende atpaa 5 pund til Jim, som absolut maatte indtræffe i Liverpool fredag. Jo, han skulde komme; han havde aldrig faret med funteri, saa man kunde være tryk for Jim.

Saa var da gud ske lov det ordnet!

Paa fredag udtren paa Liverpool jernbanestation fra det skotske elspæstog en mand, der havde sine sikre 60 aar paa bagen. Da han ved hjælp af en kraftig knortekjæp og en konduktor majsommelig havde kravlet sig nedaf vogntrinene, spurgte han efter fodboldklubbens adresse, som han efterhaanden virkelig fandt. Her fortalte han, at han altsaa var Jim Lendway, som var sendt af sin kone for at spille fodbold.

Da agenten havde fortalt kjærringen, at han var paa jagt efter en mand, som hed Jim Lendway og som skulde spille lidt fodbold og faa det rundelig betalt, saa burde jo dette være hendes mand, der altid gik og slang uden at bestille noget andet end at hænge over restaurationsernes diske den udslagne dag. Men, det var nu engang ikke den rette, og Liverpoolklubben havde ikke andet at gjøre end at betale den gamle hjemsendt til Skotland den næste dag. Han vilde gjerne spillet «lidt» fodbold for pengene, sagde han, men de gav afkald paa dette tilbud.

Motorbaad.

A/S Motorkompagniet her har i disse dage med et Aktieselskab i Skiaker afsluttet kontrakt om leverance af en motorbaad med plads for 25 passagerer og 1 tons gods der skal gaa paa Vaagenandet. Skroget leveres fra herr. Nils Øyen, Kolbjørnsvik baadbyggeri pr. Arendal.

Den første kvindelige skytter med eget gevær (i Kristiania Skyttersamlag) indtegnedes isøndags i Kristiania Østre Skytterlag.

H. Abel, Kongensgd. 20

Brevkort af Idrætsugen 1909.

Travkjøring, Kapridt, Ishockey, Skikjøring, Skitølb, Skitølb. Obs. De udenlandske Deltagere i Holmenkolløppet.

For alle.

Om det skotske mesterskab over 10 eng. mil

løb 3. seierherren Jack og no. 2, Mc. Phee, omtrent hele tiden side om side, indtil Jack gik over stregen 1 meter foran sin haardnakkede konkurrent. Tid 54.03 $\frac{1}{4}$.

Marathondistancer.

Paa Polopladsen i New York blev der afholdt en match over Marathondistancen (40,2 km.), der fik speciel interesse derved, at førstemand i de olympiske lege i London forrige aar, italieneren Durando, som af udmattelse maatte understøttes for at naa maal, og amerikaneren Hayes, som blev no. 2 ved samme leilighed og fik 1. pr., deltog.

Ved denne leilighed naaede dog ingen af dem op som no. 1; for det blev franskmænden Saint Yves, der brugte 2.40.50 $\frac{3}{4}$, no. 2 blev Durando 2.45.37 og 3 Hayes 2.49.27.

De hurtigste travere

paa de danske rekordlister er: Bravo 1.32 (bedste tid 1.31), Young Wilkas og Toko 1.33, Edward og Miss Handspring 1.34, Lady Jeanette, miss Crescens og Oraasa 1.35: Elinor, Miss Brownie og The Loenst 1.36, Dirigent m. n. 1.37, Wilkes 1.42 og en anden norsk hest Gerda 1.51 (1.45).

100 km. paa 1 time

har man næsten nu opnaaet at præstere paa bicycle: thi nu er rekorden for den tid 99.556 m., en bedrift, som englænderen Willo udførte ifjor.

Hestesko af papir

er i den senere tid kommen i brug i Frankrig, opfundet af en dyrlæge Curot. De har den fordel, at hesten ikke kan buge sig saa stygt som med jærnsko og at de ikke blir saa glatte. De nye hestesko anvendes blandt andre steder i Vanderbilts stald.

Automobiler for 4 personer

12 HK. motor, 4-cyl. med Magnettænding
fra det verdenskjendte firma

Gebrüder Stoeber
Stettin

leveres frit Kristi-
ania for

Kr. 5000,00

Repræsentanter for Norge:

Kolberg, Caspary & Co., Kristiania

H. S. Dietrichsons Vinhandel

• TH. SCHIØTT •

VINE • SPIRITUOSA

Torvet 2

CHRISTIANIA

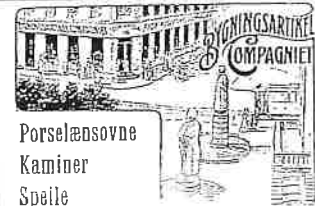
Telef. 53 15

Fineste Snebriller, Kikkerter,
Lommekompasser etc.

C. F. Johansen

instrumentmager,
Kirkegaden 12. - Kristiania.

Porselænsøvne

Kaminer

Spille

Brookes Motorer

Eneforhandlere for Norge:

Storm, Bull & Co., Christiania

Enhver som var i Christiania under den engelske Eskadres sidste Besøg kunde overbevise sig om, at Brooke er den bedste Motor for Opnaelse af stor Fart og sikker Drift. Den er desuden i aar saa billig, at ingen bør betænke sig. Benzol eller Petroleum efter Ønske. En 28' Mahognibaad med 12 HK.

Motor kan leveres fra Lager.

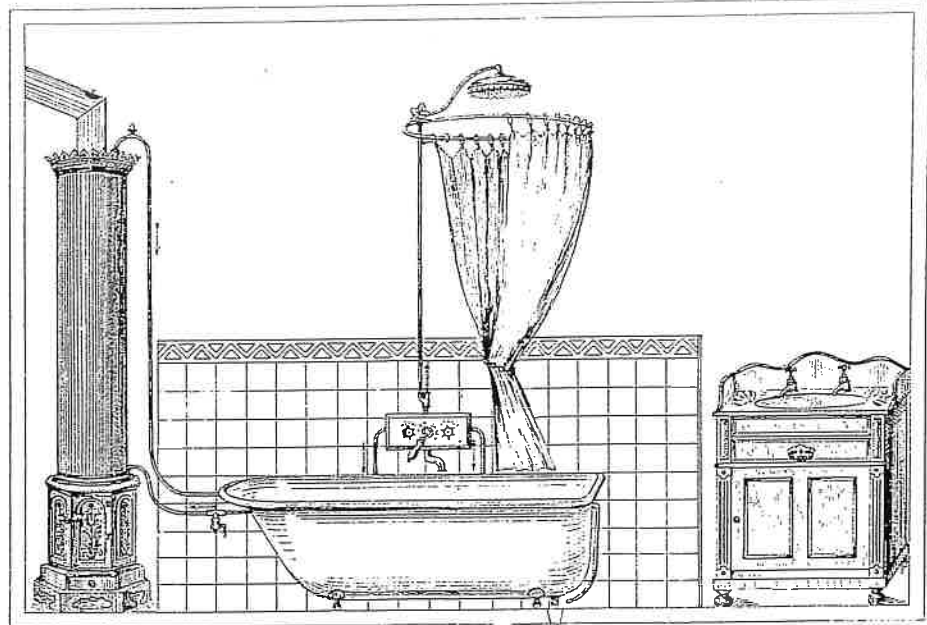
Elektriske Anlæg af enhver slags.

PIANOER
HARMONIUMS
FLYGLER

GRAND PRIX
(Høieste Belønning)
PARIS.

Lempelig Afbetaling.

Brødrene Hals
Kristiania

C. M. Mathiesen,

autoriseret Rørledningsforretning

& **Rørhandel**, Christiania.

Bad- & Vandklosetanlæg

Nyeste Udstyr

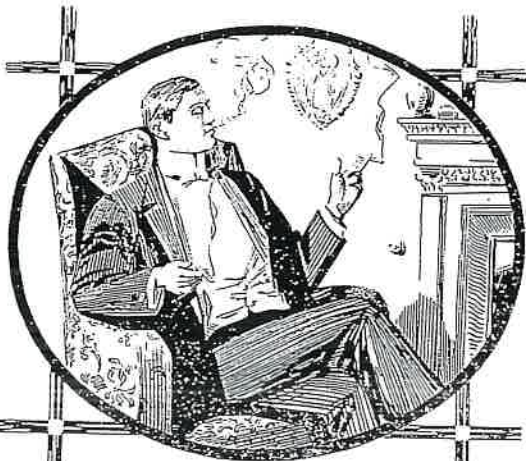
- Forlæg Prisopgaver -

Anlæg af alle Slags Rørledninger inden- & udenbys.

Personlig Fagkundskab - Mangeaarig Erfaring.

Telefoner: 103 & 11629.

Telegr.adr.: „Rørlageret“

EN PRØVE.

For at gøre Dem klant til hvilken fuldkommenhed kunsten at lave cigaretter er bragt op til af Maspero Freres Ltd., Cairo, tag en „Nilometer“, egyptisk cigaret, og en cigaret af det bedste merke De hidtil har været istand til at faa. Rog dem afvekslende indtil De har rogt halvdelen af hver og De vil uden tvil blive overbevist om, at Nilometer er den som kommer nærmest en virkelig kjenders ideal af en god cigaret.

„Nilometer“ sælges i Norge for 5 ore pr. stk. Faaes i pakker paa 10, 50 og 100 stk.

TIP TOP PRESSING CLUB

Tordenskjolds Gd. 4 — Telef. 13379.

Tip Top Pressing Club renser chem
 Tip Top Pressing Club farver
 Tip Top Pressing Club opdamper
 Tip Top Pressing Club aftager Flekker
 Tip Top Pressing Club presser
 Dame og Herregarderobe hurtigt og billigst.

— Antager Medlemmer efter maanedlig Betaling. —

Tip Top Pressing Club **presser**
 om ønskes medens man venter.

Tip Top Pressing Club anbefaler sig
 til de ærede Tilreisende

Oluf Nickelsen.

English spoken.

Man spricht deutsch.

Sluk Branden strax!!

Brandsluknings-Apparatet „The Traveler“ af Typen

The Underwriters Fire Extinguisher er specielt konstrueret for Automobiler; det er det mest effective og mest praktiske Slukningsapparat. Brand kan jo opstaa i Automobiler, og har man et saadant Apparat ved Haanden, kan man slukke strax og redde store Vaerdier.

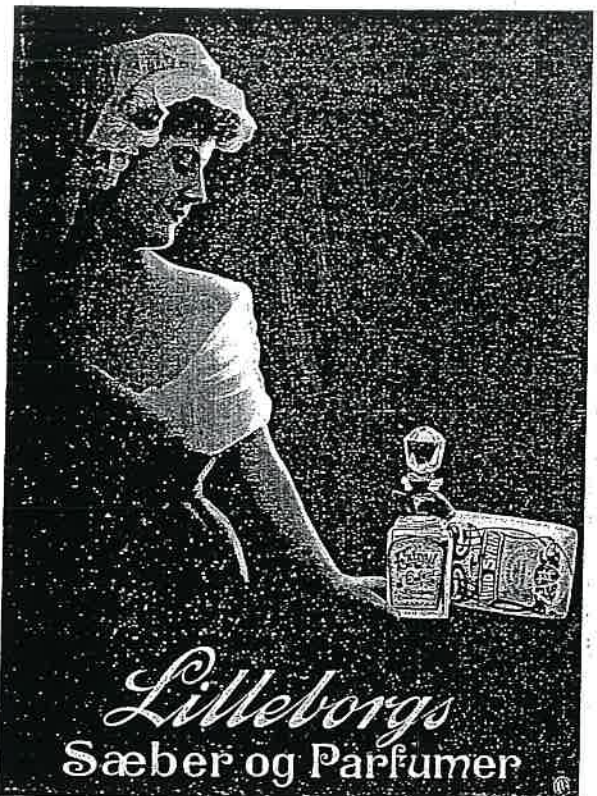
Opstaa der ikke Brand i Løbet af 20 Aar, saa bliver Anskaffelsen en billig Assurancepremie, og opstaa der Brand, saa vil Apparatet strax være indsparet.

Opsæt ikke med Anskaffelsen!

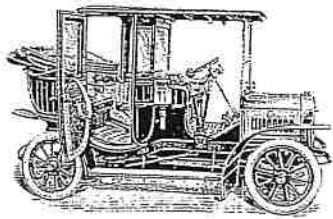
Lager og Enceforhandling
 hos

Knudsen & Bommen

Kirkegd. 17.

Lilleborgs
Sæber og Parfumer

Min

AUTOMOBILDROSCHÉ-FORRETNING

— anbefales —

Dygtige og paalidelige chauffører.

Aabent hele døgnet.

ROLF J. HENIE

TELEFONER: Holdeplads, Tivoli 371
Automobilstalden, Munkedamsv. 5 B. 9258
Kontoret, Toldbodgaden 35 5589

For

Hoteller, Sanatorier & Turisthytter

anbefales

Glasserviser - Bordserviser & Vaskeserviser
 coulorte & hvide.

Fjeldmønstret i hele
 Serviser og enkelte Dele
 laves stadig paa Lager.

Hdfaste Former & Kogekar.
 Bordopsats, Bretter,
 Brødbakker, Isbotter,

Seltersmugger,
 Citronpresser
 samt alle Sorter

Proveasletter sendes frc.

Speil i godt Udvalg. **Kjøkkenudstyr.**

Emil Olsen & Comp.

11 Storgaden 11

Told-No. 4493 B Den 17-4 1909.

Grændsens Kaffe & The
 har at betale til Christiania Toldkasse Kroner. Øre.

af:		
<i>65412,5</i>	<i>Hy. Kaffe</i>	<i>19623 75</i>
<i>391,5</i>	<i>The</i>	<i>783 0</i>

Grændsens Kaffe- & Theforretning A/s,	<i>20406 75</i>
Grændsen 3,	<i>146 204 07</i>
	<i>20610 82</i>

beviser, at den er Byens største Detailforretning i Kaffe. Den holder derfor de bedste Varer til de billigste Priser, saaledes, at enhver Husmoder, der vil spare Penge, absolut maa kjøbe her.

Betalt for Toldkassereren
H. Magnusen

Prøv Gentleman Cigaretten

Den bedste 2 Breds Cigaret
 En Gros hos Glott Storgd. 24

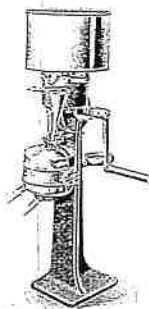

Røg

Gorki Cigaretten 2 Øre
 Alliance „ 3 „

MELLOTES førsterangs

HAANDSEPARATORER

er i Norge siden 90 Aarene kjendt som den eneste paalidelige selvbalancerende og rystefrie Separator, sikret mod de ellers sedvanlige Reparationsudgifter og Behov af Reservedele. MELLOTTE SEPARATOREN leveres derfor under de allerstørste Garantier og ifølge stor Omsætning (1908: 23 000 Maskiner) til meget lave Priser af Norges Eneagenter:

HEYERDAHL CO., Kristiania og Trondhjem.

Sport ved sultanen af Ruanda's hof.

Nordvest for det tyske Østafrika ligger det vidtstrakte sultanat Ruanda, som man kalder kjæmpernes og dværgenes land. Her bor ved siden af landets herskere, Watussiene af æthiopisk negerrace, kjæmper paa gjennemsnitlig 2 meter, de bitte smaa Batwas, som dybt inde i de lette urskoge i Bugoi lærer med sine forgiftede pile, der gjorde Stanleys expedition saa megen fortræd, skriver et udenl. blad.

Fra disse dværge, landets urindvaanere, Watsutien af ægte simpel negerrace, skiller herskerfolket Watussien sig i høi grad ved sin vakre, kraftige og høie stikkelse og den i sandhed kongelige anstand, hvormed han optræder.

Sultanen af Ruanda holder selv sine gode 2 meter og blandt hans overhøvdinger findes der en, som maalet 2,20.

For den, som er vant til Bantu-negeren i tysk Østafrika med deres flade næser og vældige muler, der gjør dem saa hæslige, gjør Watussien et sympatetisk indtryk med sin høie, intelligente paaude, sin dristige, fint boiede ørnese, og den smukt formede mund, fuld af den herligste hvide perlerad af tænder. Man føler sig sat overfor en ædlere race. Dette udtryk bestyrkes ogsaa af deres kultur og deres religion, der staar høit over andre Afrika-folks.

Ængstelig vaager Watussien over, at racerne ikke blandes, og trods deres forholdsvis ringe tal holder deres race sig gjennem kloge love som fuldblod.

At disse Watussi's med sin elegante, smidige legemsbygning fremfor nogen er egnet for sportslige meriter er noget som siger sig selv; dette saameget mere, som de systematisk dyrker og optræner sine medfødte fysiske gaver.

Sultanen, Msinga heder han, kalder hvert aar den unge, fornemme Watussjungdom til sit hof i Nianza, hvor han selv overvaager deres sportslige uddannelse.

Her saa hertug Adolf Friedrich af Mecklenburg og præløitnant von Wiese og Kaiserswaldau en Watussijungling gjøre et høidesprang paa 2,50 meter; men rigtignok brugte han da en 1½ fod høi tue som springbret. Alligevel er jo præstationen udmærket: vor rekord for høidesprang er 1,88, og den amerikanske og verdensrekorden 1,67 meter. Ogsaa i bueskydning og spydkast udmærker disse negre sig. Paa 150 meters afstand blev en bananstamme af ca. 20 cm. tykkelse ufeilbart gjennehørt hver gang. Deres spyd er 1,25 meter lange og slynges med vældig kraft af deres lange, sene arm. Forbausende udholdenhed og hurtighed hegger de ogsaa for dagen i spurt- og distanceløb, som oves meget.

Everton og Tottenham Hotspur fodboldlag er reist til Argentina og er formentlig nu i fuld kamp.

Surrogat for gummiringe.

Et omt punkt ved automobilerne -- især lastevogne og omnibusser -- er gummiringene, som hurtig opslides og falder kostbare at fornye. En franskmand, Hugon, tror nu, ifølge Nature, at have fundet en god erstatning i en ny sort ringe, hvorved gummien elastiske egenskaber vistnok udnyttes, men gummien selv kommer ikke i berøring med jorden. Paa kjøretøiets hjulkrans sættes knapformige gummiblokke, som udenpaa er omvundne med en sterk metalspiral. Desuden har de en fast axe, hvis forlængelse gaar igjennem hjulkransen og der holdes i stadig spænding ved en sterk springfjer. Foruden at den nye sort ringe udmærker sig ved soliditet, skal de gjøre kjørselen behageligere og hindre glidning samt ikke skvælte saa meget sole som de hidtil benyttede luftringe.

John Svanberg i Amerika.

Den berømte svenske distanceløber Svanberg er nu i Amerika og over fremdeles «bedriften» paa de lange distancer. Saaledes løb han i New-York 17. april som seierherre Marathondistancen (40,2 km.) paa 2.41.44 ligeoverfor indianeren Simpson fra Kanada, som i samme løb under de olympiske lege i Loudon slog Svensken med 3 min. 22 sek.

Henley Royal Regatta

er fastsat til 6., 7. og 8. juli d. a. Antagelig mader belgisk lag for lat forsvarer «The Grand Challenge Cup», som gik til Belgien for 2. gang 1907

Slut paa den redaktionelle del.

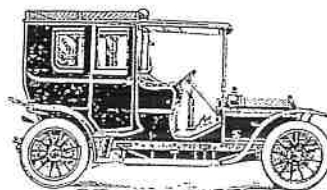
Søforsikring

paa Automobiler under Transport fra Udlandet og hertil overtages mod al Fare. Motorbaade forsikres til billige Præmier ved Henvendelse til

LØKEN & CO.

Telefon 6870 - Kongens Gd. 29.

Automobiler.

Droscher, Omnibusser,
Skyds-, Luxus- og
Lastevogne.

Enerepræsentanter for Frankrigs bedste Merker:

Lorraine-Dietrich og Cottareau

Automobilrekvisita, Ringe og Reservedele stadig paa Lager.
Driftsberegninger og Overslag udfores gratis.

Norges største og mest moderne Reparations-
værksted med Garage for 20 Automobiler.

Mangeaarig Erfaring og ævede Folk.

Sog Norges første Specialforretning:

Aktieselskabet Auto

(forh. C. O. Nielsens Automobilforretning)

Kontor: Toldbodgaden 20 - Telefon 6338.

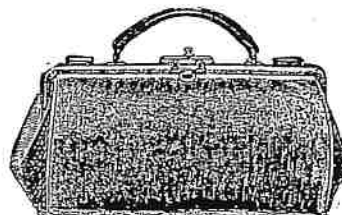
Reparationsværksted og Garage: Lindemannsgd. 9 - Telefon 4102.

G. Hartmann,

Dronningensgd. 13. Kristiania. Telegr. adr.: HART.

X Dampjæder, overhedere (Steinmüllers), damp- og centrifugal pumper, de Laval's dampturbiner og pumper, Eureka damppumpe-alm. Dampmaskiner og Dampmaskiner for overhedet damp (Schmidt's patent), Fosters lokomobiler, Economiser af egen konstruktion, Stokers (automatiske fyringsapparater), fabrikskorstens, transmissioner paa luger, kjøleanlæg fra Atlas, lette skinne- og transportvogne fra luger, tungbaue, maskinrekvisita, værktøi, maskiner, gas- og petroleumsmotorer og „Eureka“ benzilmotorer. Travellingskraner. Franklin luftkompressorer og pneumatisk værktøi. Brugte maskiner i kommission.

I Sverige: Aktiebolaget G. Hartmanns Maskinaffär, Stockholm.
I Finland: Finska Aktiebolaget G. Hartmanns Maskinaffär, Helsingfors.

Kr.ania Største Special-
forretning i

—Norske—
Reiseeffekter.

Franz Schulz

Tostrupgaarden.

A/s „METAL“, CHRISTIANIA.

Kjøber alle Sorter gamle
METALLER - RIG - TAUGVÆRK - SEIL etc.

Bekjendtgjørelse!

Løsning af et gammelt problem.

1756—1909.

Ikke alene blandt lægfolk, men vistnok ogsaa blandt læger er den mening almindelig udbredt, at bestræbelserne for gjennem de saakaldte kunstige næringsmidler at befordre ernæringen staa i nøie forbindelse med den moderne udvikling af lægevidenskab og kemi og derfor tilhører den nyeste tid.

Forskere af medicinens historie har imidlertid bragt for dagen det interessante faktum, at den intelligente konge Fredrik den store af Preussen, allerede lige før Syvaarskrigens begyndelse studerede fabrikationen af kunstige næringsmidler. Det kan muligens være af kulturhistorisk interesse at sammenligne forskjellen mellem de daværende og nuværende bestræbelser og nærmere granske aarsagen til, hvorfor de ældre forsøg ikke gav noget virkeligt resultat.

Der fabrikeredes i Frankrig et næringspulver — poudre d'aliment — vistnok opfundet af Parmentier, og som Fredrik den store syntes det var værd at prøve og efterligne, idet dets eftertragtede hensigt gjaldt fuld erstatning for almindelig føde, paa den maade, «at et menneske skulde kunne leve kun af pulveret over 8 dage uden andre næringsmidler». De foretagne forsøg faldt ogsaa heldig ud, idet man lod «en officer og 3 grenaderer med forskjellig appetit og af ulig konstitution daglig marschere 2 mil med fuld oppakning og desuden foretage militære øvelser uden at give dem anden næring end det nævnte pulver». Det talte ogsaa til pulverets fordel, at det til undersøgelse nedsatte udvalg til en begyndelse fik det indtryk, at de opnaaede resultater virkelig stemte overens med de nærede forhaabninger.

Snart erkjendte dog den forstandige konge, «at magasinerne og kantoniseringskvartererne dog var virksomme for soldaternes underhold og han fandt det ikke længere tilraadeligt ved disse forsøg «at pulverisere tid og omkostninger». Den virkelige tanke med disse forsøg var jo, som nævnt, en gang for alle at erhverve et næringsmiddel, som i fuld udstrækning kunde erstatte almindelig mad. Men denne tanke, som paa Fredrik den stores tid vistnok udelukkende af militære grunde syntes værd en prøve, og som kunde give endnu en Jules Verne stof til fantastiske historier, har senere i mange aar beskjaelliget de største naturforskere. Mest bekjendt er den store forsker Justus von Liebig som den, der først interesserede sig for det spørgsmaal, at gjennem kunstige næringsmidler erstatte maden, specielt ved hungersnød. Erfaringen har imidlertid lært os, at dette næringsspørgsmaal endnu den dag idag staa uløst.

Kong Fredriks forsøg, som forøvrigt blev gjtaget af «Marschall von Sachsen», og den ældre Liebigske opfatning har lært os meget; thi af levningerne af alle disse bestræbelser kan vi slutte os til, at ved fremstillingen af et næringspræparat skal ikke en koncentreret erstatning for den almindelige føde være et eftertraktelsesværdigt ideal; men at videnskaben her staa ligeoverfor et ganske andet spørgsmaal.

Der gives tre klasser næringsstoffer, fedt, sukker og æggehvide. I almindelig føde forekommer fedt og sukker rent og af bedste kvalitet; medens derimod æggehviden er forurenset af en hel del andre legemer, som nærmest er at betegne som ballast. Den opgave, som derfor ernæringslæren stiller os, er altsaa først og fremst at fremstille ren æggehvide, som let kan resorberes af de sarte fordøjelsesorganer og hurtig gaa over i blodet. En anden større opgave er at kunne tilføre foruden legemets ogsaa nervernes celler de væsentligste næringsstoffer. Den vigtigste næring for nerverne er glycerofosfat, kjernen i lecithin. At kunne forene nerveernæringsstof med rene æggehvide til en inderlig forbindelse var længe vor ernæringslæres højeste maal, og denne opgave er allerede nu løst, idet vi over 10 aar i *Sanatogen* har havt et saadant næringsmiddel, som efter den diætetiske videnskabs nuværende standpunkt paa en uovertruffet maade opfylder fordringerne til et saadant.

Sanatogen har fuldendt sin 10aarige seiersgang over verden til velsignelse for syge og svage. Uden overdrivelse vover vi at fremhæve Sanatogen som det værdifuldste af alle kunstige næringsmidler; det bestaar nemlig af rene melkeæggehvide og af det ovenfor nævnte vigtige nerveernæringsstof: glycerofosfat. Disse to stoffer er i Sanatogen inderlig forbundet og er saaledes istand til at udøve en speciel kraftig virkning paa den svage menneskelige organisme.

Det bedste bevis er resultaterne. Ligesom hint historiske mislykkede resultat beviser misopfatningen af kunstige næringsmidler, saa beviser paa den anden side de glimrende resultater, man i løbet af 10 aar har opnaaet med Sanatogen, at hensigten med den kunstige ernæring er naaet gjennem Sanatogen.

Over 120 udførlige videnskabelige afhandlinger i medicinske tidsskrifter og over 8000 direkte lægeudtalelser beviser Sanatogens fortræffelige egenskaber.

De vigtigste udtalelser er optaget i en illustreret brochüre, som paa forlangende sendes gratis og franko fra generalagenturet for Sanatogen, Grandisen 17, Kristiania.

Årftempposten

udgiver garanterer, at hvert nummer af bladet udgaar i et oplag, der er

mindst 7000 eksemplarer store,

end noget andet politisk blad i landet har naet.

Skjortefabrik.

Kulørte Herreskjorter!

Rigt Udvalg i

Norske og Udenlandske Stoffe.

Alle Størrelser haves paa Lager.

Bestillinger udføres nøiagtig og hurtig.

ANNA CHRISTOFFERSEN

SKJORTEFABRIK

Citypassagen. Telefon 2379

Kristiania

Haandværks- og Industriforenings

12,000
Gvinster

Industrilotteri

40,000
Lodder,

3die Trækning

afholdes 2den Tirsdag i September

LÖITENS LIQUEUR PUNSCH
er en udmærket Caffeliqueur

O. Sørensen's Vognfabrik

(Kgl. Hof-Vognfabrikant)

— Etabl. 1855 —

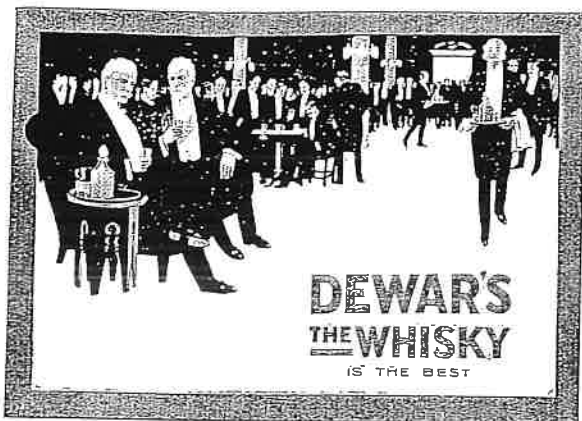
Møllergd. 34, Chra.

„Automobil-Carosserie“

af enhver Art

udføres efter Bestilling.

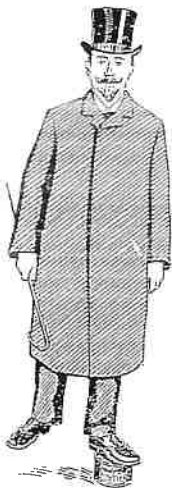

Mur- & Bygmester F. A. M. Broberg

Herslebs gade 8 III

netop hjemkommen fra udlandet efter et fleraarigt ophold — anbefater sig som praktisk kyndig i tegninger og overslag — beregninger i alt til bygningsfaget henhørende. Billigst beregnede priser paa opforelse af **villaer og sportshytter**

P. J. Steffen

Telefon 13374

Unica

Reise- og Sportsartikler er enestaaende med Hensyn til Styrke, Lethed og smukt Udseende.

Unica

Reise- og Sportsartikler maa alle kjøbe. Grønsen 15 II

Kontorfolk!

Et godt Blæk gjør Arbeidet let

Eckell & Holmbys Skrive- & Copiblaek vil tilfredsstille alle.

Prøv Varen! Døm selv!

Den bedste Kaffe i Byen faaes i **Grønsdens Kaffe- & Theforretning** 1/5 Grønsden 3 Byens største, billigste og bedste assorterede Specialforretning i Kaffe, The og Cacao.

Sportsfolk!

proviaenter i

Ths. Brustads

Colonial- & Vinforretning Huitfeldts Gade 2 — Telef. 1593.

Godt Udvalg i

Cigarer og Cigaretter

Hollændermagasinet,

Akersgaden 43. Telef. 96 18.

ROAN'S

ELEKTRISKE FORRETNING

KIRKEGD. 20
TELEF. 12335

Kjeld Stub & Co.

CHRISTIANIA

Sjæassurancesforretning

Telegrafadr. Kjeld. Telefon 96 25.

Sportsfolk

proviaenter til deres Ture hos

C. Garstensen

Colonial- & Vinforretning
Telefon 91 32 Ullevoldsvn. 39 Telefon 91 32 ved St. Hanshaugen.

Sorte Finnehundvalpe

velskabte fin ægte race. Elg-hunde kan ogsaa oplæres til Maarjagt.

Five

Gjetejernsvn. 31 b.

17. Mai, Holmenkollens Turisthotel

Til Middagen 17. Mai Kl. 2—6 kan Billetter à Kr. 4.00 bestilles i L. H. Hagen & Co.s Sportsforretning, Kirkegaden 19, fra Tirsdag 11. ds. Telefonbestillinger til Middagen modtages ikke. **A la Carte**-bestillinger for Aftenen modtages i Turisthotellet. Telef. 30 07 k.

Taffelmusik.

HOLMENKOLLENS TURISTHOTEL.

FROGNERSÆTEREN

den 17de Mai.

Dinéer serveres fra Kl. 2 til 7 à Kr. 3.50.

Forudbestilling af Borde modtages i **Parkecaféen**, hvor Liste er udlagt til Tegning. Listen indrages den 16de Mai Kl. 4 Em.

Indd. **Wilhelm Olsen.**

Kongshavn Bad

Saisonen begynder 16. Mai

Sommerrevyen 1909 opføres.

Forlang altid

IMPERIAL

AUTOMOBIL-

OG

MOTOR-OLIER.

De af ledende Fabrikanter og Automobileiere anerkjendte **Imperial „Atmos“ og „Voicos“ Motoroljer** paa Lager.

J. S. COCK,

Dronningensgd. 13

Hovedoplag for Skandinavien.

Raffineri og Import af Olier for enhver industriel Bedrift.

Brugsrekvisita af enhver Art.

Forlang Specialkatalog i Motoroljer.

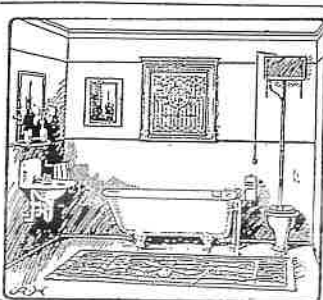
KIRSTE & SIEBERTH BOK- OG KUNSTTRYKKERI

TOLDBODGADEN 31

MERKANTILE OG REKLAMETRYKSAKER,
ILLUSTRERTE PROSPEKTER,
PRISLISTER ETC. ETC.

SPECIALITET:

ILLUSTRATIONS- OG FARVETRYK

Moderne Bad

udført efter de bedste og mest
sanitære Principper bør for-
langes i ethvert Hjem.
Fra vort store velassorterte
Lager anbefales

Badeudstyr

i rigt Udvalg fra de enkteste
til de mest elegante.

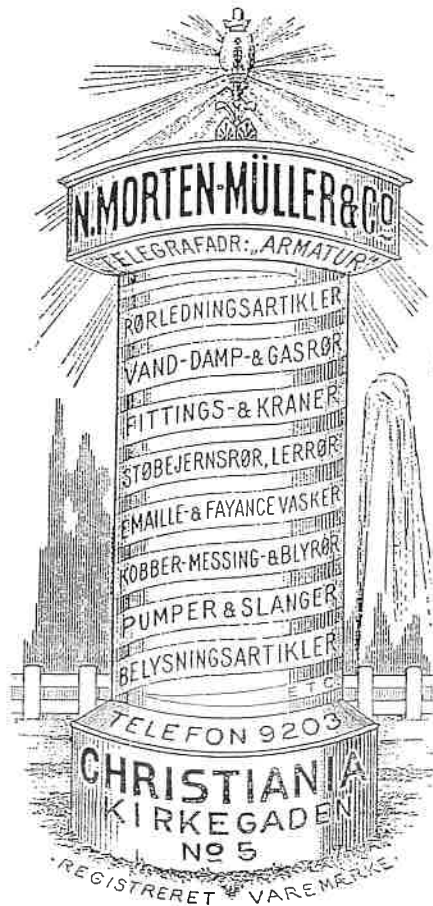
Badekar

fra Kr. 30.00 til Kr. 300.00.

Overslag gratis.

Besøg vort Udstillingslokale.

E. SUNDE & CO., Torvgaden 11.

Cycle Ryttere

anbefales at benytte
Cycle-Ringe
af

Metzellers

anerkjendte Fabrikat. Paase ved Deres
Indkjøb, at Yderdækket bærer Navnet
«Metzeller». Disse Dækter er særdeles
holdbare og garanteres af Fabriken.
Ordres fra Forhandlere expedere-
res saavel directe fra Fabriken som
fra mit Lager. **H. Fermann.**

Nord Deutsche søforsikringsselskab

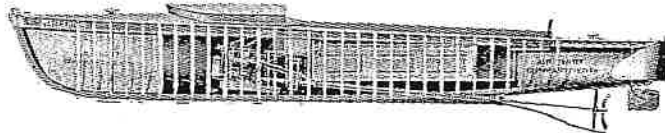
P. & O. Holter
Skippergd. 17 c II

MULLINS PRESSED STEEL BOATS

forarbejdede af

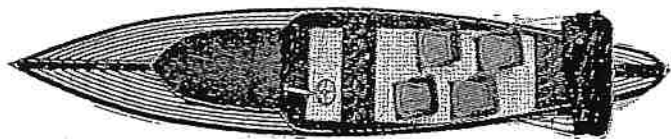
The W. H. MULLINS COMPANY, Salem, Ohio, U. S. A.

Eneagenter for Skandinavien: CHRISTIANSEN & PETTERSEN, Fredriksstad.

Telegraf-
adresse:
«Staal».

Telefon
No. 371.

Mullins lystbaade

Synker aldrig, da forsynede med store lufttætte skot for og agter.
Lækker aldrig, saa al drivning overflødig. Er forsynede med Mullins lydlose undervandsexhaust, altsaa
ingen stoi, ingen lugt, intet smuds, ingen vibration, yder folgelig den høieste grad af komfort.
Er konstruerede i 16-26 fods længder, udstyrede med Ferro motorer.
Løber fra 8-18 miles, garanteret, og giver en absolut overlegen fart i betragtning af størrelse og bestekræfter.
25 000 i brug hele verden over. Underagenter i de fleste norske byer.

Christiania Agenter: **F. S. THORN & CO.**

ST. HALVARD'S BOKØL

GROOTES CACAO & CHOCOLADE bør forsegles af enhver.
Hovedlageret hos
1/8 Thellefsen & Co., Lille Grønsegd. 7 IV

BUCHANAN'S
BERØMTE
WHISKY

"BLACK" "SPECIAL" "WHITE"

Melasseemel

bedste
Kraftfoder for Heste
Analyse
37,1% Sukker, 8% Protein og Fedt
Kr. 7,50 pr. 100 Ko. Sæk.
Christian Holter, Christiania.

GOTTF. CHRISTIANSEN
BOGSTADVEIEN 52
VINE
BRÆNDVINE
CIGARER.
8256 - TELEFONER 9404

A. J. KROGH

Instrumentmager
Øvre Slotsgade 7, Indg. Prinsensgade
Kikkertø, Høidebarometre,
Skridtmaalere, Kompasser.

O. Syvertsen,

Homansby
anbefaler

Vine - Spirituosa - Frugter
Hermetik - Cigarer.

Elegant Sommerskotøi

paa Lager og efter Bestilling.

C. Johansen

Lille Grønsegd. 3.

Carl Heffermehl's Vognfabrik
Møllergd. 28 Christiania

BRØDRENE OLLENDORFF

Kirkegd. 25

i stort Udvalg
moderne

Salonstole
Salonborde

Lager og Udstilling
2den og 3die Etage

Drammensveiens Vildt- & Fiskeforretning

(Indehaver RISHOVD)
Telefoner: 8717 k - 18011 Drammensveien No. 24. 8717 k - 13011
(vis å vis Nobelinstituttet)

Anbefaler til billigste Priser prima Vildt og levende Fisk hver Dag.

Brandforsikrings-Selskabet

NORDEN

Hovedkontor i Kirkegaden No. 26.

Th. 12912. Telegram: Tønder

Mecklenburgske

Livsforsikrings-Bank

(Grundlagt 1833).
Forsikringssum: Kr. 155.000.000
Samlede Fonds: 40.000.000
Generalagent for Norge

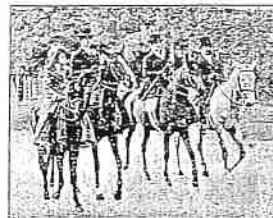
P. TØNDER,

Kirkegaden 6 B, Kr.ania.

NB! Forandlinger i Sælling er uden Indflydelse paa Forsikringen. Effektiv Forsikringen har bestaaet i 2 AAR, gjælder den over HELE VERDEN under Præmieforholdene. Sportsfolk anlages som Agenter paa udmærkede Vilkaar.

Berider Hetagers Rideskole

Telefon 7375 - Frogneravn. 10

Rideundervisning
Dressur - Opstaldning
Landeveisridning.

Prøv Gentleman Cigaretten

Den bedste 2 Øres Cigaret

En Gros hos **Glott** Storgd. 24

H. A. H. PAULSEN

Dronningensgade 16

KUL - COKES - VED

Telefoner: 535 - 1840 - 655 - 617 K

Dyrlæge

Hans Bøhler

Chr. Augustgd. 9
Telf. 8956.

PETER ANDERSEN
Skotøiforretning

Kirkegaden 18
til Toldbodgdt.

Ridestøvler efter nyeste Model.

Sports Skotøi
Specialitet.

Pakke- og Vareforsendelse

hvorsomhelsthen

Fortoldning · Flytning · Transport
udføres af

Telef. 5561, 7763, 9698

OLAF J. AAS

Prinsensgd. 2
Kristiania

Telegr. «Onas»

Reisegods opbevares og ekspederes.

Forlang «Citronal»!

Brug
Citronal
Forfriskende
Læskedrik i
Varmen.

Husmodre,

Landligger, Turister og Seilere!

Vil De have en smuk, forfriskende behagelig Sommerdrik, saa brug kun

Citronal. Faaes paa Apothekerne og hos de større Kolonialbut.

Engros hos

A/S Apothekernes Laboratorium for Specialpræparater
Kristiania.

Husk «Citronal»!

KUNST-MARMOR
FØR
VÆGGE
SØJLER
BALLYSTRE
URNER
E.L.E.

SANITAS GULVE & TRAPPER

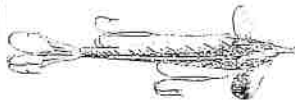
JACOB SCHRAM
CHRISTIANIA

TELEFONER 5663-5999

RIGMOR RYNNING

Akersgaden vis a vis «Verdens Gang»

Næst og hjemkommet alt nyt i
Slips, Kravebeskyttere, Luer
og Hatte til billige priser.

Norske og Engelske Fiskeredskaber
i nyt Udvalgt billigt Læs

Peter Stensbak

Carl Johans Gade ret mod Posthusbjørnen

Brug Diamant Havregryn.

Norske · **Sportsstoffer** · engelske
L. Semb & Co.s Specialforretning
Hi af Karl Johan og Kirkegaden.

J. GLØERSEN & Co.

Etableret 1857

ved Siden af «Grand Hotel»

Vine - Spirituosa - Cigarer

Christiania

Søforsikringssekskab

Prinsens gade 6

Turister og Landligger.

De ved Forandring af Drikkevand, Kost, Opholdssted, Beskjæftigelse opstaaede Ulemper kan let og smertefrit afhjælpes ved Anvendelse af

Boyesen & Kobra's Piller

(Pil. Sagradae B. & K.)

der i over 15 Aar har hævdet sin Plads som et virksomt Afsløringsmiddel. Aarlig stigende Udbredelse i de skandinaviske Lande

Obs! Der advares mod mindre værdifulde Efterligninger.

Paa, at Æsken er forsynet med vort Nava og forlang

Boyesen & Kobra's Piller.

Prisbelønnet i Stockholm 1897

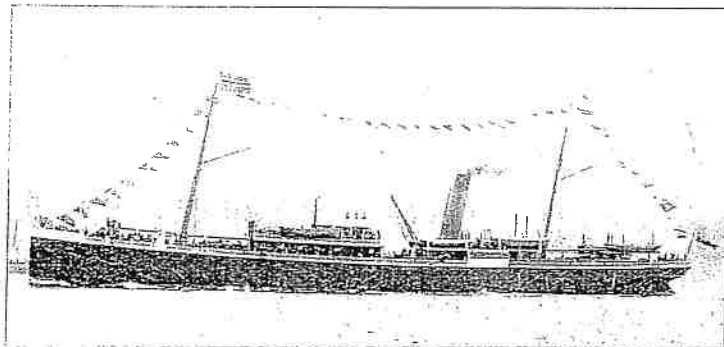
og i Bergen 1898.

Grand Prix og Guldmedalje i Paris og Brüssel 1907.

WILSON-LINE

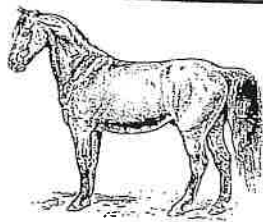
CHRISTIANIA—HULL

via Christianssand.

Første Klasses hurtiggaaende Passagerdampere afaar fra Christiania hver Lordag Morgen Kl. 10 med Ankomst til Hull tidlig Mandag Morgen.

Nærmere ved **H. HEITMANN & SON.**

Mc. Dougalls

giftfrie Kreaturvask

er det bedste Middel mod Uløi
paa Heste, Hunde, Hornkvæg etc.

Vasken helbreder Skab, Saar og Bylder.

Leveres i Kager à Kr. 1.00 samt i Boxer fra
Kr. 1.25 og opover. Brugsanvisning medfølger.

Enforsælgere

S. H. LUNDH & Co. KRISTIANIA
TRONDHJEM

Førsterangs Cykler („Svalen“)

samt største Lager og Udvalg af alleslags

Dele, Ringe og Rekvizita for Cykler,
Tennis-Apparater, Fodbolde og andre
Idrætsartikler: Vaaben og Ammunition.

Reparationer, Lakering, Fornikling etc. udføres godt og billigt.

Ludvig Munthe,

Akersgd. 32, Telefon 68 11.

Forhandlere og Reparatorer tilstilles paa Anmodning illustreret Katalog

Telefon
5960

Figgen Co.

Kirkegd.
26.

Norske

Drestøier, Dragtstofe, Sportsstofe,
Frakkestofe, Kjoleklæder, Uldtæpper

Nye Moderne Dress- og Spadersdragtstofe

samt

Reiseplæd, Uldtæpper og Schawler

billigst i

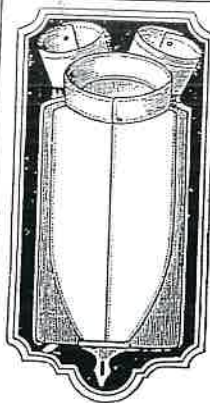
Røkens Klædesfabrik

Kirkegaden 23.

NB. En masse Rester til extra Godtkjob. Merck Fabrikpris.

Røges
ved
Sports mest
alle
stevner

Joh. Schøyen

18 Carl Joh. Gade,
Telefon 24 08

Herreundertøi, Handsker,
Vanter, Regnkapper,
Paraplyer, Galoger,
Gamascher,
Stivetøi, Sæler, Straahatte,
Slips, Manschetknapper.

L. H. HAGEN & CO.

CHRISTIANIA

Skandinaviens største Vaaben- & Sportsforretning

Tilkjendt
18 Guldmedaljer og 2 Grand Prix

Indehavere af Patenterne paa Fritz Huitfeldts Binding og Høyer-Ellesens Strammeapparat
Leder af Skiafdelingen: FRITZ HUITFELDT

Aktieselskabet AUTO

Se vor Stand No. 5 i Salen til venstre for Hovedindgangen,
og Stand No. 23 i Teltet.

VI UDSILLER:

Fra *Société Lorraine de Dietrich de Luneville, Neuilly s/ Seine*: 4 Vogne.
Fra *Isotta Fraschini, Milano*: 1 Vogn.
Fra *Société Nouvelle Cottareau, Dijon*: 3 Vogne.

Fra *John I. Thornycroft & Co., London*: 1 Vogn.
Fra *eget Karrosseri-Verksted*: 1 Vare-Karrosseri.

Aktieselskabet AUTO,

(forh. C. O. Nielsens Automobilforretning).

Kontor: Toldbodgaden 20, Telefon 6338.

Reparationsverksted, Karrosseriverksted og Garage,
Lindemansgade 9, Telefon 4102.

A/S WERNERS MASKINFORRETNING

„særlig godt og jævnt arbejdende stationære Motorer“ m. v.

Faksimile af Diplom

tildejt

for Udstilling af

- MARSHALLS Lokomobiler, Dampfmaskiner og Trækværk.
- OSBORNE Støvmaskiner, Hørfær, Høvedere, Sælbredere.
- MERRYWEATHERS Dampf-Brændevælder Motor do.
- HILLERØDS selvspringende Trækværk for Motorfril.
- 1ste Præmie Kristiania 1907.
- Amerikanske Benzol- og Petroleumsmotorer.
- WESTFALIA Gipskølle for kunstigt Gipsst. 1ste Præmie Kristiania 1907.
- Radix Radsaemaskiner 1ste Præmie Kristiania 1907.
- Cambran Poleoplagere.
- Rudrugtsaemaskiner 1ste Præmie Kristiania 1907.
- Alle Sorter Maskiner for Hakke- og Redskæfting, Kornrensning og Trækølling.
- Gensfrø- og Brodemaskiner.
- NORSKE PLOGER 1ste Præmie Kristiania 1907.
- SARAGUSE PLOGER.
- NORSKE HARVER.
- Amerikanske Tubular Separatorer.

